

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

| ગુજગતી કોપીરાઇટ વિભાગ |

અનુક્રમાંક ૨૨૭૭૧ વિમ્મત

ગ્રંથનામ જુનાગઢિન કોથલ માર્કી
કોંગ્રેસ

વર્ગીક પૃ ૩૪: ૪૪૭

श्रीभक्तपागम्भाधिपति-शासनसम्राट्-सर्वतन्त्रस्वतन्त्र
सूरियक्यकवर्त्ति-भट्टारकाचार्य-श्रीभट्टविजय-
नेमिसूरीश्वर पट्टालङ्कार-व्याकरणवायस्पति-
कविरत्न-शास्त्रविशारद-भट्टारकाचार्य-श्रीभट्ट-
विजय सावण्यसूरीश्वर शिष्यरत्न-
रथाधन्तरत्नाकरादिकर्ता-विद्वद्भ्य-
मुनिराजश्रीहृदयविजय-
विरचित :-

श्री नूतनजिनस्तवनमालादि

संग्रहः

प्रकाशक-

‘श्री जैन ग्रंथ प्रकाशक सभा’ना कार्यवाहक
शेठ धर्मरत्नाल भूषण्यंद.

आवृत्ति छद्दी
वीर सं. २४६६

प्रत १०००
विक्रम सं. १९९६

मूद्रय-सदुपयोग.

પ્રાપ્તિસ્થાન—

‘શ્રી જૈન ગ્રંથ પ્રકાશક સભા’ના કાર્યવાહક

શેઠ ઇન્દિરલાલ મૂળચંદ

ઠે. કીકાભટની પોળ, મુ. અમદાવાદ.

૨૨૭૭૧

સહાયક નામાવલી.

૩૦. શા. જોશિંગભાઈ હેમચંદ	મુ. અમદાવાદ
ઠે. ચંગપોળ, મોદીની ખડકી.	
૨૫. શા. સાંકળચંદ હંસાજી,	જાવાલવાળા
૨૫. શા. હીરાચંદ રામચંદ,	ઘોઘાવાળા
૨૫. શા. મગનલાલ હરજીવનદાસ,	મેથીવાળા
૧૫. શાહ ખાતાના	ચંકલેશ્વર

મુદ્રક:—કેશવલાલ સાંકળચંદ શાહ

‘ધી વીરવિજય પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ’

સલાપોસ કોસરોડ—અમદાવાદ.

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԲԱՆԿԱ
ՍՊԵՐԲԱՆԿ

Հ

शासनसम्राट्-तपागच्छाधिपति-सूत्रिचक्रवर्ति-
तीर्थरक्षकदक्ष-जगद्गुरु-भट्टारकाचार्य-
श्रीमद्विजयनेमिसूरीश्वराः ।

नमामि नेमिसूरीशं, क्षमापालालिनेषितम् ।

प्रतापान्निजिताकं च, सम्राजं शासनम् च ॥ ५ ॥

३
॥ ॐ अर्हं नमः ॥

आशैशवशीलशालिने श्रीनेमीश्वराय नमो नमः

॥ श्रीमद्विजयनेमिसूरीश्वराष्टकम् ॥

(शार्दूलविक्रीडित-वृत्तानि)

नेत्रानन्ददमस्ति यस्य वदनं,

मिथ्यामतिध्वंसकृत् ।

सूर्याभाऽखिलवस्तुबोधनविधौ,

रीतिर्यदीयाऽमला ॥

शं वः श्रीमुनिराजराजितिलको,

वन्धाङ्घ्रिपद्मद्वयो ।

देयान्नेमिप्रभुस्स तीर्थपगुरु-

बोधं गतान्धन्तु नः ।

॥१॥

काव्यव्याकरणागमे सुललिते, वृत्ते च षड्दर्शने ।

साहित्यप्रभृतौ प्रबन्धनिकरे, यत्कौशलं विस्तृतम् ॥

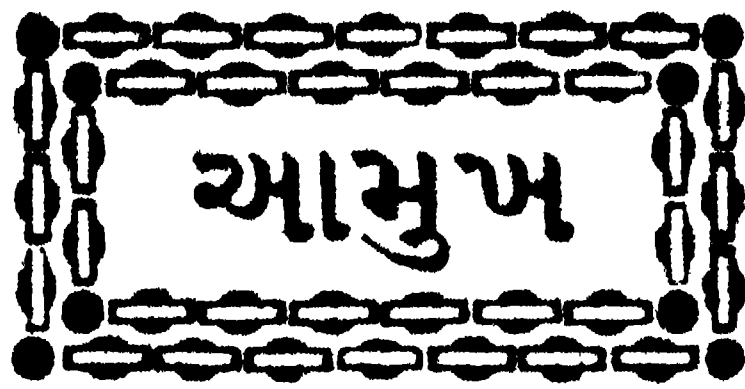
यस्यास्ति प्रतिभा प्रबोधललिता, दक्षप्रमोदक्षमा ।

भव्यानां हृदयं पुनातु स सदा, श्रीनेमिसूरीश्वरः ॥२॥

यस्योक्तिस्सकलार्त्ततापहरणी, सङ्क्लेशसंहारिणी ।
 संसारार्णवपारप्राप्तिरणी, सद्बोधविस्तारिणी ॥
 सद्भिज्ञानरमाविहारधरणी, सन्मार्गसंचारिणी ।
 जीयान्नेमिप्रभुस्स भारतमणिः, सूरीशमालाग्रणीः ॥३॥
 कीर्तिर्यस्य दिगङ्गनाङ्गगता, सार्वं च यं संश्रिताः ।
 वन्दन्ते विबुधाश्च भक्तिकलिता, जैनाश्च जैनेतराः ॥
 विश्वेऽस्मिन्नतुलप्रभावभवनं, ध्येयश्च यः साधुभिः ।
 सोऽयं नेमिप्रभुस्तनोतु सुमतिं, भट्टारकः सूरिराट् ॥४॥
 यन्नामस्मरणं हि भीतिहरणं, रोगोपसर्गापहं ।
 भव्यानां निखिलार्थसिद्धिसदनं, सन्तापपापापहम् ॥
 संसारानलदाहशान्तिसलिलं, यदर्शनं शर्मदं ।
 पायाद्वः सततन्त्वपायविततेः सूरिस्स नेमीश्वरः ॥५॥
 तीर्थोद्धारपरायणः समयविद्—विद्वत्सभाशेखरो ।
 भव्यारामघनश्च मुक्तिफलदः कल्याणकल्पद्रुमः ॥

यस्यान्तःकरणं रतन्तु सततं, सत्वोपकारेषु सः ।
 कल्याणं विपुलं ददातु भविनां, श्रीनेमिसूरिस्सदा ॥६॥
 भव्यान्तःकरणारविन्दमिहिरो, माङ्गल्यमालाप्रदः ।
 श्रीमत्तीर्थपशासनैकरसिकः, कन्दर्पदर्पापहः ॥
 कारुण्याङ्कुरवर्धने जलधरो, गीतार्थचूडामणिः ।
 स्तुत्योऽयं खलु नेमिसूरिभगवान्—साक्षात्सुरद्रूपमः ॥७॥
 भव्याब्ध्यामदवृद्धिचन्द्रसदृशं, श्रीनेमिसूरीश्वरं ।
 सम्यग्दर्शनबोधदानसदनं, चारित्रभानूदयम् ॥
 जैनेन्द्रागमतत्त्वनन्दनघनं, लावण्ययोगालयं ।
 दक्षोऽहं त्रिविधं हि तं प्रतिदिनं, वन्दे मुदानन्ददम् ॥८॥
 एतच्छ्रीभृतियुद्धिवृद्धिशिवदं, श्रीनेमिसूर्यष्टकं ।
 भव्यप्राणिप्रमोददाननिपुणं, दुष्कर्ममर्मापहम् ॥
 यो नित्यं पठति प्रबोधसमये, सद्ध्यानधाराधरः ।
 स प्राप्नोति विशालमङ्गललता—मिष्टार्थसिद्धिप्रदाम् ॥९॥

॥ इति श्रीनेमिसूरीश्वराष्टकम् ॥

કવિઓની કર્તવ્ય દિશા—

આધુનિક કવિજનોની કૃતિ વિષે કતિપય માન-
વોના મુખ્યારવિદ્માંથી એવું બહાર આવે છે કે—
'કવિ ચોર,' અર્થાત્ મહત્વાકાંક્ષી કતિપય વ્યક્તિઓ
પ્રાચીન યા અર્વાચીન અન્યાન્ય કવિઓની કૃતિમાંથી
રાગભેદ, વાક્યભેદ, યા શબ્દભેદના પડદા પાછળ
રહીને, અર્થના અર્થ, કડીઓની કડીયો, તથા વાક્યોનાં
વાક્યો ઉઠાવીને કવિત્વની મુરદ પૂર્ણ કરવા સંગીત
રહીથી પ્રકાશમાં આવે છે. આ હકીકત તદ્દન અસત્ય
છે તેમ તો ન જ કહી શકાય. વસ્તુતઃ કવિઓની
આવી કર્તવ્ય દિશા તો ન જ હોઈ શકે. આ દિશા
તરફ પ્રયાણ કરવામાં અનેકવિધ દોષબળની જટિલ
ધરામાં ઉતરવું પડે છે, જુઓ—

૧. એક પ્રાચીન યા અર્વાચીન કવિએ, પોતાની બુદ્ધિને મથીને જે સંગીત-નવનીત એકત્રિત કર્યું હોય છે, તેના ચોર બનવું પડે છે.
૨. સિધિ યા આડકતરી રીતે વસ્તુને ઉઠાવવાનો સ્વભાવ પડે ત્યારે પરિશ્રમથી પોતાની બુદ્ધિને વિકાશમાં લાવવાનો અવકાશ રહેતો નથી.
૩. જેમાંથી વસ્તુ ઉઠાવી હોય, તે કૃતિ અને પોતાની કૃતિ, બન્ને એક જ માનવના હાથમાં આવે ત્યારે બન્નેની સમાનતાને લઈને, સામાન્ય માનવના મનમાં આવે કે-આ જેમાંથી કાઢી એકે ચોરી કરી છે.-હવે, ક્યો એક? તે નિશ્ચય ન થાય ત્યાં સુધી તો, નિર્દોષ મૂળકારને પણ ચોરબુદ્ધિથી નિહાળે. આ મિથ્યા ચોર બુદ્ધિ કરાવવાનું કારણ ઉઠાઉગીર કવિ બને છે.

યદ્યપિ આ બાબતમાં જે વિશેષણ હોય તે તો સમજી શકે તેમ છે કે-કોની પ્રાથમિક કૃતિ અને કાનું

પ્રાથમિક પ્રકાશન છે. જેનું પ્રાથમિક હોય, તે મુખ્ય છે અને ઇતર ચોર છે, છતાં પણ જ્યાં સુધી આવાં નિર્ણાયક સાધનો ન સેવાય ત્યાં સુધી તે ઉપર્યુક્ત વસ્તુ આડી આવે જ છે.

પ્રાન્તે સારાંશમાં અમો એટલું કહીને વિરમી એ છીએ કે—કવિજનો સ્વકૃતિને સ્વાશ્રયી બનાવીને, બુદ્ધિને વિકાશનો અવકાશ આપે. ઇત્યલં પ્રસંગેન. વિશેષુ કિં બહુના. શુભં ભવતુ.

પ્રભાત-મંગલ.

(છંદ-શિખરિણી).

પ્રભાતે હું વંદુ, ઋષભજિન ને શાંતિપ્રભુને,
શિવાદેવી જાયા, શિવસુખકરા તેમિ જિનને;
વળી વામા નંદા, વિપદહરતા પાર્શ્વપ્રભુને,
નમું માંગલ્યાર્થે, જિનવર મહાવીરવિભુને. (૧)

“व्याकरणवाचस्पति-शास्त्रविशारद-कविरत्न-भट्टारक-”

आचार्यश्रीमद्विजयन्याचण्यमुरीश्वराः ।

॥લાવણ્યશીલોલ્હસિતાય શ્રીનેમીશ્વરાય નમો નમઃ॥

પ્રસ્તાવના.

સંગીત એટલે શું ?

સુર, વર્ણ, માત્રા, કાળ, તાલ, લય—
આદિની વ્યવસ્થાવાળું જે ગીતગાન, તે સંગીત
કહેવાય છે.

સંગીતના અદ્ભૂત ચમત્કારો—

આત્મકલ્યાણની દૃષ્ટિએ વિચારીએ તો
એકાંત ભક્તિરસ પ્રધાન સંગીત, ૩૪ અતિશય
અને આઠ પ્રાતિહાર્ય—લક્ષ્મીથી અલંકૃત તીર્થ-
કર પદવી મેળવી આપે છે. જુઓ—સ્વર્ણમયી
લંકાના અધિપતિ રાવણે, અષ્ટાપદ પર્વત ઉપર શ્રી
જિનેશ્વરદેવ આગળ ભક્તિના ઉત્કર્ષથી તીર્થકર-

નામકર્મ ઉપાર્જન કર્યું; આ પણ એક લક્ષિતરસ
 પ્રધાન સંગીતનો જ પ્રભાવ છે. વ્યવહારિક-
 દૃષ્ટિએ વિચારીએ તો પણ....સંગીત, એ કેવળ
 દુન્યવી વિલાસો માટે જ છે, અથવા વિવિધ
 મિજલસોમાં કે નૃત્યમંડપોમાં, નૃત્યરંગને સાથ
 આપનારું જ છે—એટલું જ નહિ પરંતુ સંગીતના
 સુંદર સૂરમાં, રાગદારી મધુર ગાયનોની સુધા-
 પાન સમી દહેજતમાં, અનેક વિટંબનાઓથી
 મૃતપ્રાય: બનેલા આત્માઓને સજીવન કરવાની—
 નૂતન ચૈતન્ય સમર્પવાની અજબ જાદુઈ શક્તિ
 રહેલી છે. આધિ, વ્યાધિ અને ઉપાધિઓના
 તરંગોથી વ્યાપ્ત ચિંતા મહાસાગરમાં નિમગ્ન
 બનેલાને, (દુઃખના ડુંગરાઓમાં દબાયેલાને
 પણ), સંગીત ઘડીભર ચિંતાજન્ય દુઃખોનું
 વિસ્મરણ કરાવે છે, અને આનંદ લહરીઓમાં
 મજ્જન કરાવી, દહેરી બનાવે છે. વિવિધ રાગ-

દારી ગાયનો દારા, સંગીત કષ્ટસાધ્ય વ્યાધિઓને
મટાડવામાં સંજીવનીનું કામ કરે છે, આ બાબતમાં
નંદકુમાર નામના એક વિદ્વાન તો ત્યાં સુધી
લખે છે કે:—

“ મહાયુદ્ધમાં—રણક્ષેત્રમાં ધાયલ થયેલા
યુદ્ધવીરોને થતી અસહ્ય વેદનાની વિસ્મૃતિ
પાડવા માટે, વાર્જિત્રના મંજુલ સ્વરનો જેટલો
ઉપયોગ થયો, તેટલું દિવ્ય ઔષધિથી પણ
બન્યું નહિ, એ વાત જગજાહેર છે. ”.....

“આજના જમાનામાં પણ, પાશ્ચાત્ય દેશોમાં
ગાયનાં દૂધ કાઢતી વખતે ફેનોગ્રાફ વગાડ-
વામાં આવે છે. ફેનોગ્રાફના આ મધુર સંગી-
તથી તે જાનવરો તદ્દલીન થઈ જાય છે, અને
તે સ્થિતિમાં તેને એટલો બધો પરમાવધિ આનંદ
થાય છે કે તે ગાયો હંમેશા કરતાં વધારે દૂધ

આપે છે. પરંતુ સંગીતમાં તેથી પણ કાંઈક વધારે અદ્ભૂતતા સમાયેલી છે; એમ પાશ્ચાત્ય ડૉક્ટરોનું કહેવું છે.”

“ચિકાગો હૉસ્પીટલમાં, ગાંડા માણસોને સંગીતના સૂર સંભળાવી ડાહ્યા બનાવી શકાય કે કેમ ? તેનો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો હતો. જગ-પ્રસિદ્ધ પીઆનો વગાડનાર બોગસ્લાવસ્કી, જેમણે જુદા જુદા પ્રકારનાં વાજિંત્રો જુદી જુદી રાગદારીમાં વગાડ્યા હતા. તે વખતે એમ જણાઈ આવ્યું કે—ઉન્મત્ત, ગાંડા, મગજનાં ચસકેલ, રોગીઓની મનોવૃત્તિ, સંગીતમાં મંજુલ અને મધુર સુરાવટમાં, શાંત, ગંભીર અને ઉદ્વેસિત બનતી. નષ્ટ થયેલી તેઓની ભાવનાઓ ઠેકાણે આવતી, અને તેઓને પોતાના મનુષ્ય-ત્વનો ખ્યાલ આવતો.”.....

“ પ્રથમ રોગીની આંખોમાંથી અશ્રૂ પ્રવાહ શરૂ થતો, અને એ પ્રમાણે તેના હૃદયસ્થ દુઃખોનો ભાર ઓછો થયા પછી, તેઓને પોતાની સ્થિતિનો ખરો ખ્યાલ આવતો. ઉપરોક્ત પ્રયોગ પરથી ડૉક્ટરોએ સિદ્ધાંત કાઢ્યો કે, “ સંગીતનો અને મનુષ્ય જીવનનો અત્યંત નિકટનો સંબંધ રહેલો છે, ” અને સંગીત, શરીર રક્ષણ માટે, અને શરીર સંવર્ધન માટે અત્યંત ઉપયુક્ત છે. ”

વિલિયમ ફ્રાન્ક ડી વૉલ નામના માણસે ઘણી શોધ ખોળને અંતે, ખીજો એવો એક સિદ્ધાંત શોધી કાઢ્યો હતો કે—માણસને કયો રોગ થયો છે. તેની પરીક્ષા, પુસ્તકનાં જ્ઞાન અને અનુભવ કરતાં, સંગીતથી વધારે જલદીથી જાણી શકાય છે. સંગીતની મદદથી માણસની

મનોવૃત્તિઓ કયે માર્ગે દોડી રહી છે, તેનો
 જલદીથી પત્તો લાગે છે. અને તે જ પ્રમાણે
 રોગનો કાર્યકારણુભાવ સમજી શકાય છે. એટલું
 માત્ર ખરું કે—આ બધા પ્રયોગો, માત્ર અત્યંત
 ત્રાસદાયક અને ખર્ચાળ છે. વિલિયમ ફૅનના
 ઉપરોક્ત ઉપક્રમમાં, તેણે યશ સંપાદન કર્યો.
 તેના દવાખાનામાં પડી રહેલા માણસો આખરે
 તંદુરસ્ત બન્યા. માનસિક સંતાપ, અશક્તતા,
 શારીરિક વેદના વગેરેની, સંગીતના સૂરથી
 વિસામણ પડે છે. અને તત્ક્ષણે જ ગાંડાઓના
 મન પ્રકુલ્લિત બને છે. ગાંડાઓના દવાખાના-
 માંનો આ પ્રયોગ કેદખાનામાં પણ સફળ થયેલો
 જણાયો. મોટા મોટા મહાન્ ગુન્ડેગારોને, સતત
 વિવિધ રાગદારીના સંગીતમાં તદ્દીન કર્યા પછી,
 તેની બહમાશ મનોવૃત્તિઓ શાંત પડ્યાનું
 જણાઈ આવ્યું. પ્રેમ, સહાનુભૂતિ, કૃતકર્મનો

પશ્ચાતાપ અને આશાધારકતા વગેરે ગુણો સ્હેલાઈથી તેના હૃદયમાં ઉત્પન્ન થાય છે. અને તેથી જ સદાચાર અને નૈતિક વિચાર, અને નિર્ભેળ આનંદ મળતો હોવાથી, સંગીતનો તેના નિત્યોપયોગી દવાઓમાં, અને ખોરાકમાં ઉપયોગ કરવામાં આવે એવા પ્રયત્નો પાશ્ચાત્ય ડોક્ટરો કરી રહ્યા છે.”

“ગાયન તથા જુદા જુદા સૂરથી, એકાગ્રતા જેટલી જલદીથી સાધી શકાય છે તેટલી નિઃશબ્દ શાંતતાથી લાભતી નથી. ચર્ચમાં પણ જુદાં જુદાં વાણંત્રો રાખવામાં આવતાં હોઈ, તેના સૂર સાથે પ્રાર્થના કરવામાં આવે છે. મનઃશાંતિ એ શરીર પોષણનો એક અત્યંત મહત્વનો ભાગ છે. આનંદ, તદ્દીનતા, અને પ્રકુલ્લતાથી પાચન શક્તિને ઘણી જ મદદ થાય છે.”

“નાનાં બાળકોને દૂધ પીવડાવતી વખતે, માતા બાળકને ખોળામાં રાખી, મીઠા મધુર કંઠથી, પ્રેમ ભર્યા હાલરડાં ગાય છે; તેથી બાળકનું મન, પ્રકુલ્લ બનવાથી, પાચનક્રિયા ઘણી જ જલદીથી થાય છે. તેમજ બાળકોને સુવડાવતી વખતે, જે હાલરડાંઓ ગાવામાં આવે છે, તેનો મુખ્ય ઉદ્દેશ પણ એજ રહેલો છે. મગજ પરનું ભારણ ઓછું થવાથી, મન આનંદમાં રહે છે, એવો માનસિકશાસ્ત્રનો સિદ્ધાંત છે. અને તે જ મૂલભૂત તત્ત્વપર, સંગીતની આરોગ્ય-પ્રીત્યર્થ યોજના કરવામાં આવી છે.”

“આરોગ્યતાને માટે સંગીત અત્યંત ઉપયુક્ત છે, એમ ઠર્યા પછી તે સંબંધમાં અમે-રીકામાં અત્યંત જોશલેર ચળવળ શરૂ થઈ. હરેક દવાખાનામાં સંધ્યાકાળે બધા રોગીઓને

એકત્ર કરી, મધુર-મીઠાં મીઠાં ગાયનો જુદાં જુદાં વાજાંત્રો પર વગાડવામાં આવે છે. શાળાઓમાં પણ બાળકોનાં મનોરંજન સાથે સાથે તેઓનાં ફેફસાં મજબુત અને તે માટે, અને રૂધિરાલિસરણુ વ્યવસ્થિત રીતે ચાલે તે માટે, તેઓને સંગીત-શ્રવણનો લાભ આપવામાં આવે છે, અને તેઓ પાસેથી ગાયનની ખાસ તાલીમ પણ લેવામાં આવે છે. ખેતરોમાં ઘેટાં બકરાં ચરવા લઈ જતી વખતે, તેઓની કુધા પ્રતિષ્ઠ થાય, તે માટે, તેમના ગળામાં મધુર રણુકારની ઘંટડીઓ બાંધવામાં આવે છે, અને તેઓને અલગુજના સરમાં લીલીછમ હરિયાળી પર છુટા મૂકવામાં આવે છે.”.....

સંગીતમય મધુર નાદ, માનવોના મનસ્વી મનને આકર્ષે એમાં તો નવાઈ જ શું ? પરંતુ પશુગણના મનને પણ દ્રવિત કરી નાંખે

છે. સંગીત અને કાવ્યપ્રિય કવિજનો દેવલોક-
માંથી આવેલા છે, અને દેવગતિગામી છે, એમ
શાસ્ત્રીય દૃષ્ટિએ મનાય છે. આ સંગીતની
અપૂર્વતા માટે મહાપુરુષો ફરમાવે છે કે—
'સુખિનાં સુખદઃ દુઃખિનાં દુઃસ્વહૃદ્' (પરમા-
ર્હત કુમારપાલ ભૂપાલ ચરિત્રમાં)

એટલે કે—સંગીતમય મધુર નાદ, સુખી-
આઓને સુખ આપે છે અને દુઃખીઆઓનાં
દુઃખોને હરે છે. પરમાર્હત શ્રી કુમારપાલ
મહારાજના દરબારમાં, હરણુ જેવા બીકણુમાં
બીકણુ પશુને પણ, માનવમેદનીમાં ઉપસ્થિત
કરવામાં આનંદ હોતું, આ પણ એક સંગીતનો જ
પ્રભાવ હતો.

અરે ! એ વાત તો દૂર રહો, કિંતુ પત્થરને
ગાલી પાણીમય કરી મૂકવો, શુષ્ક કાષ્ટને નવ-
પદ્ધતિ કરવું, અકાલે મેઘવૃષ્ટિ કરાવવી, વિના

જ્યોતિએ હીપક પ્રકટાવવો, વગેરે જઠ વસ્તુઓ
પર પણ અવનવા પલટા કરવાનું અમોઘ
સામર્થ્ય સંગીતે ખરીદેલું છે.

સુખના અમોલા સ્થાનમાં વસતા દેવતાઓને
પણ આ સંગીત શિવાય ચાલતું નથી, એટલુંજ
નહિ પરંતુ અપૂર્વ આનંદ દેવામાં તે મુખ્ય
તેમજ અદ્વિતીય ગણાય છે. છ છ ખંડ પૃથ્વીના
સ્વામી—એવા ચક્રવર્તિના નવનિધાનો પૈકીનું
સંગીત પણ એક નિધાન છે. નિષ્કારણ જગદ્-
ખંધુ ત્રણ લોકના નાથ તીર્થંકરદેવોની દેશનાના
ધ્વનિને પણ દેવો માલકોશાદિ રાગથી સંગી-
તમય કરી મૂકે છે, જેથી તેમાં તદલીન થઈ
સર્વપર્ષદ્ યાને સકલશ્રોતૃવર્ગ તે દેશનાને હેત
પૂર્વક સાંભળી, પોતાને કૃતકૃત્ય માને છે, અને
આત્મસન્મુખ દશામાં આગળ ધપે છે.

સંગીતમાં સર્વ રસ પોષક શક્તિ—

સંગીતમય મધુરધ્વનિ કઠણુમાં કઠણુ હૃદયને પણ દ્રવિત કરી શકે છે, હસતાને રડાવી શકે છે, રડતાને હસાવી શકે છે, ના હિંમતને હિંમત આપે છે. એટલું જ નહિ, પરંતુ ભાવનાઓના પલટાઓ પણ કરાવી શકે છે. વધારે શું કહીએ ? આ સંગીતમાં જે રસને ઓતપ્રોત કરવો હોય, તે રસને સંગીતજ કવિજનો કરી શકે છે, અર્થાત્ સંગીત તમામ રસ પોષવામાં સમર્થ છે.

સંગીતમાં સર્વસ્વ—

આ વિશ્વમાં એવો કોઈ રસ નથી, એવું કોઈ વર્ણન નથી, એવી કોઈ ઘટના નથી, એવી કોઈ કલ્પના નથી—કે જેનું સંગીતમાં સ્થાન ન હોય; અર્થાત્ સંગીત એ ધવલ વિમલ પટ છે

—સફેદ સ્વચ્છ વસ્ત્ર છે. તેમાં જે વર્ણનનું ચિત્ર આલેખવા માંગીએ, તે તે આલેખી શકાય છે, અને તે સંગીત (રૂપ વસ્ત્ર) જેવા જેવા રસ (રંગ) થી રંગાયેલ હોય, તેવી તેવી ભાવના, ગાયક તથા શ્રોતાજનને ઉત્પન્ન થાય, એ સ્વાભાવિક છે.

પ્રાચીન તથા અર્વાચીન સંગીત—

પ્રાચીન સંગીન પદ્ધતિ સંગીત હતી. સંગીનતાથીજ સમસ્ત કાર્ય સંગીન—વ્યવસ્થિત બને છે. પ્રાચીન ધર્મચુસ્ત મહાશાની કવિજનોએ, શાસ્ત્રીય પ્રાચ્ય સંગીત પદ્ધતિમાં શાંત-રસ—કરુણારસ—વૈરાગ્યરસ—ભક્તિરસ આદિ પ્રશસ્ત રસોની અનેકવિધ પુષ્ટિ કરેલી છે. પૂર્વમહર્ષિઓનાં તે પદ્યો—સંગીતો દરેક પ્રશસ્ત રસનું પોષણ આપવા પૂરતાં જ છે, એટલું જ નહિ,

પરંતુ હઝારો સુખોધ-કિરણો દ્વારા લંબ્યજનૈના હૃદયકમળમાં અનેરો પ્રકાશ પાડવામાં સહસ્ર-કિરણ સૂર્ય સમાન છે. અહો! તે પ્રાચ્ય પદો ક્યાં? અને ખદોત તુલ્ય અર્વાચીન આ પદો ક્યાં? પારેપાર આકાશ જમીન જેટલું મહદ્ અંતર છે, છતાં પ....ણ....

આધુનિક સંગીતનું પ્રયોજન—

કાળ પરિવર્તનશીલ હોવાથી વર્તમાનકાળમાં—નાટક, સીનેમા, બોલતી ફીલ્મો, રેડીઓ, ફોનોગ્રાફની રેકર્ડો વગેરે દ્વારા, અવનવા રાગમય સંગીત, અનેક રીતે પ્રસિદ્ધિ પામ્યું છે, અને તે યુવક યુવતિ તેમજ બાળ સમૂહને પોતાની તરફ ખૂબ આકર્ષી રહ્યું છે.

આ આધુનિક નાટક, સીનેમા, બોલતી ફીલ્મો, તથા રેકર્ડો વગેરે દ્વારા પ્રચારમાં આવતું સંગીત, પ્રાયઃ

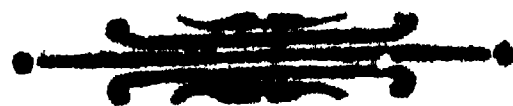
શૃંગારરૂપ અંગારાઓથી ધગધગી રહ્યું છે. આ અંગારાઓ ધાર્મિક તેમજ આધ્યાત્મિક જીવનને ભસ્મીભૂત કરી મૂકે છે. આત્મા નિમિત્તવાસી એટલે કે મળતાં (માની લીધેલા) અનુકૂળ આલંબનોમાં ઢળી જતો હોવાથી, આવા સંગીતના ગાયકો તથા શ્રોતાઓ તે તરફ પ્રગતિ કરે એ સ્વાભાવિક છે. માટે તેઓ આવા શૃંગાર પ્રધાન ગાયનોની ધૂનમાં પોતાના જીવનને વેડફી ન નાંખે; તેજ કારણથી આમાં નૂતન રાગનાં ગાયનોનું અવલંબન લેવામાં આવ્યું છે; તથા સાથેસાથ ભક્તિરસ વૈરાગ્યરસ વગેરે પ્રશસ્ત રસોના પોષણ દ્વારા, નૂતન-રાગના ગાયનોનો પ્રેમી વર્ગ, તે નૂતનરાગથી જ પરમાત્માના ગુણોનો પ્રેમી બને, એવા આશયથી, આ ‘નૂતનજિન સ્તવનમાલા’નાં સ્તવનો નૂતન રાગમાં રચ્યાં છે.

ઉપસંહાર

પ્રાન્તે આ “નૂતન જિન સ્તવન-માલાદિ સંગ્રહ” દ્વારા ભવ્ય જીવો પરમાત્મ ગુણગાન કરી, ભક્તિપ્રધાન જીવન જીવી, સ્વકીય કર્મપંકથી, નિર્મળ બની, યાવત્ અખંડ અવ્યાખાધ મુક્તિ-સુખના ભાજન બનો; એજ આશયપૂર્વક અનાલોગ વિલસિત સખલનાઓ, તથા પ્રેસદોષને અંગે રહી ગયેલ અશુદ્ધિઓ, ભૂલો તેમજ ત્રુટિઓ માટે ‘મિથ્યા દુષ્કૃતં’ દર્શ; તથા સુચ વાંચકવર્ગને સુધારી વાંચવા ભલામણ કરી, આ પ્રસ્તાવના સમાપ્ત કરું છું.—

॥ શુભં મવતુ શ્રીશ્રમણસંઘસ્ય ॥

રચયિતા.

પ્રકાશકીય નિવેદન.

આ પુસ્તિકામાં આવતા વિષયો,
તેની ઉપયોગીતા તથા લોકપ્રિયતા—

૧. ‘શ્રીજિનસ્તુતિ ચતુર્વિંશિકા,’
જેમાં ૨૪ તીર્થંકરોની સ્તુતિ છે; તે બાળજીવોને
દેરાસરમાં પ્રભુજી પાસે બોલાવવામાં સરળ પડે
એવા આશયથી ગુજરાતી ભાષામાં તથા શિખ-
રિણ્ણી જેવા પ્રાચીન છંદમાં રચવામાં આવી છે.
સ્તુતિમાં તે તે તીર્થંકર દેવના નામની સાર્યકતા
દ્વારા ગુણોનું સંકીર્તન કરવામાં આવ્યું છે. કેટલીક
સ્તુતિઓ બખ્ખે અર્થવાળી હોવાથી ગૂઢ અર્થ-
વાળી છે. સ્તવનોમાં પણ એજ પરિસ્થિતિ છે.

૨. વિધિ સહિત ચૈત્યવંદન.’ આમાં

ક્રમથી આવતાં ચૈત્યવંદનનાં સૂત્રો મૂક્યાં છે, જેને ચૈત્યવંદનનો વિધિ ન આવડતો હોય, અને ચૈત્યવંદન કરવું હોય, તે કેવળ વાંચીને પણ આ ઉપરથી ચૈત્યવંદન કરી શકે છે.

૩. 'શ્રીનૂતનજિનસ્તવનમાલા.' આમાં તદ્દન નવીન જુદા જુદા રાગનાં ૨૬ સ્તવનો છે. તે ચૈત્રી કેટલાંક ઔપદેશિક છે, કેટલાંક વિવિધ તીર્થનાં છે, કેટલાંક તીર્થકરોના છે, કેટલાંક સામાન્ય જિનનાં છે કે જે દરેક ભગવાન આગળ સામાન્યતઃ બોલી શકાય છે. અને સિદ્ધચક્ર ભગવાનનાં (સ્તવન) પણ છે.

૪. 'શ્રીનૂતનજિન સ્તવન ચોવીશી.' આમાં ક્રમશઃ ચોવીશે તીર્થકરોનાં જુદા જુદા નૂતન રાગનાં ૨૪ સ્તવનો છે. ગૂઢ અર્થવાળાં તેમજ સાહિત્યની દૃષ્ટિએ શ્લેષોદ્ભસિત હોવાથી;

કઠીન શબ્દોની ટીપ્પની પણ આપી છે, કે જેથી સરળતાથી ભાવ સમજી શકાય.

૫. ‘ કલ્યાણુક પચ્ચીશી. ’ યાને ૨૪ તીર્થંકરોનાં ૧૨૦ કલ્યાણુક તિથિનું સ્તવન. આમાં એક કઠીની અંદર એક તીર્થંકરનાં પાંચ પાંચ કલ્યાણુક તિથિઓનું વિધાન છે, ફક્ત આ એકજ સ્તવન કંઠસ્થ કરવાથી ૨૪ તીર્થંકરોનાં ૧૨૦ કલ્યાણુકોનું જ્ઞાન થાય છે.

ઉપસંહાર—

દરેક સ્તવનમાં ભાવ સુંદર ગોઠવ્યો છે—તેમાં પણ શબ્દલાલિત્ય, અનુપ્રાસ તથા અર્થગાંભિર્ય આદિ કાવ્યના ગુણો પદે પદે જળકી રહ્યા છે. એજ આ કૃતિની મહત્તા છે.

આ પુસ્તિકાની લોકપ્રિયતા બાબત કાંઈ લખવાનું રહેતું જ નથી, કારણ કે આની

અથમાવૃત્તિ ૧૯૯૪માં છપાઈ હતી, તે અત્યાર સુધીમાં, એટલે કે અઢી વર્ષના ટુંકા ગાળામાં જ *૫૬૦૦ ચોપડીઓ છપાઈ અને લોકોએ તેનો લાભ લીધો, છતાં પણ હજુ ઉપરાઉપરી માગણીઓ આવે જ જાય છે એજ એની ઉપયોગિતા અને લોકપ્રિયતા સાબિત કરે છે. અસ્તુ.

લી. પ્રકાશક.

-
- *૫૦૦ નક્ષ સુરતથી પ્રકાશિત 'સૌભાગ્યસિંધુ'માં છપાઈ.
 ૧૦૦૦ ,, શા. ફકીરચંદ મગનલાલ બદામીએ પ્રકાશિત કરી.
 ૧૦૦૦ ,, ધીયા લાલભાઈ કુલચંદ શેર દલાલે પ્રકાશિત કરી.
 ૧૦૦૦ ,, બગડીયા હરગોવિંદ ઉજમશીએ પ્રકાશિત કરી.
 ૨૧૦૦ ,, 'સવિધિ પ્રતિક્રમણાદિ સંગ્રહ'માં પ્રકાશિત થયું.

સામાન્ય જિન સ્તવનમ્.

(તૂં રામ ભજન કર પ્રાની,
તેરી દો દિનકા જિંદગાની—એ રાગ)

જિનરાજ ભજન કર પ્રાની,

તેરી કાણુભંગુર જિંદગાની;

ચંચલ કાયા ચંચલ માયા,

ગાફીલ ! ફોગટ જન્મ ગુમાયા;

જળ આયગા કાલકા ^૧ન્યૌતા,

તળ સળ તજના માની !. જિનરાજ ૦ ૧

રહતી ધરમેં માલ મિલકત,

ચૌટા તક ધર નાર;

સ્વજન લોગ શમશાન લગે,

હેહ ચેહુ ^૨આધાર;

નિજ કરમોકે અનુસારી,

ધકિલા જીવ પરભવ ચારી ^૩. જિનરાજ ૦ ૨

૧ યમરાજનું તેહું. ૨ ચિતા, ૩ પરભવમાં જનાર.

સોચ મુસાફીર ! કેા તુજ સંગી,
 દુનિયા કાની સ્વાર્થ સુરંગી;
 આયુ ધટતી સમય સમય પર,
 ચેત હે ચેતન ! માની !. જિનરાજ ૦ ૩
 જિનવર જગમેં શિવમુખઠાયા,
 સુરતરૂ સી હૈ જિનકી છાયા;
 નેમિ-લાવણ્ય-દક્ષ કહત હૈ,
 ભજ ભવ બલધિ મુકાની. જિનરાજ ૦ ૪

શ્રી વીરજિન સ્તવનમ્.

(દુનિયા રંગરંગીલી ખાખા !
 દુનિયા રંગરંગીલી-એ રાગ).

અંગિયા રંગરંગીલી ખ્યારા !
 અંગિયા રંગરંગીલી. ખ્યારા ! ૦
 મોહિ અખિયા કમલ સી કલિયા,
 શાંતિ સુધાકી ક્યારી હય;

હર અંગોં પર શમરસ છાયા,
 હર પ્રાણી હિતકારી હમ;
 જિનવર મૂરતિ વાંછિત પૂરતી,
 સુરવેલી અલખેલી. ખ્યારા !૦ ૧
 ઝગમગ ઝગમગ જ્યોતિ ધરતી,
 મિથ્યા તિમીર હટાતી હય;
 ભવિજન હર્ષ ખટાતી હય,
 અધ્યાતમ પાઠ પઢાતી હય;
 સુર નર નારી મોહનગારી,
 સુરત છેલ છળિલી. ખ્યારા !૦ ૨
 ચહુ અંગિયા ભવસાયર નઈયા,
 સકલ ગુણોંકી ખાણુ લગે;
 વીરજિન દર્શન ઇન કલિકાલે,
 પ્રાણી પ્રાણુ આધાર લગે;
 નેમિ-દ્વાવણ્ય-દક્ષ ભજત હે,
 શિવસુખ કેલી રસીલી. ખ્યારા !૦ ૩

શ્રી નેમિજિન સ્તવનમ્.

(સુની પડી રે સિતાર, મીરાકે જીવનકી-એ રાહ)

(રાગિની-કાશી, તાલ-કહરવા)

સુની સુની રે પુકાર, પશુકે જીગરકી. (ટેક)

નવ લવ ખ્યારી રાજીલ નારી, છોડ ગયે ગિરનાર;

પશુકે જીગરકી, સુની સુની રે પુકાર. ૧

૧ પશુ રાજીકા જીવ ઉગારા, મોહની કરકે રે ચકચૂરા,

સંયમ કેવલ મુક્તિ નિપાયે, શ્યામ સલુણા ઉદાર;

પશુકે જીગરકી, સુની સુની રે પુકાર. ૨

નેમિ જિણંદા લાવણ્ય કંદા,

કામિત કરના રે સખ પૂરા;

કરણાસાગર કરણા લાકે, દક્ષ શિશુકે ઉગાર.

પશુકે જીગરકી, સુની સુની રે પુકાર. ૩

૧ પશુ સમુદના પ્રાણ બચાવ્યા, તથા પશુ તેમજ રાજમતી બન્નેને ઉગાર્યા.

॥ ॐ अहम् नमः ॥

श्रीस्याद्यन्तरत्नाकरप्रणोता विद्वद्भ्यः मुनिराज

श्रीदक्षविजयल विरचिता

श्री जिनस्तुति यतुर्विशिष्टा

देरासरमां प्रभुल पासे બોલવાની સ્તુતિઓ.

(શિખરિણી છંદ)

(૧. શ્રી આદીશ્વર ભગવાનની સ્તુતિ.)

પ્રભો ! તું છે આદિ-ક્ષિતિપતિ દમી તીર્થપતિમાં,
ધુરા ધારી ભારી, ધરમ રથની તેં જગતમાં;
કિધો બહેતો જાંતે, શિવપુર તણો પંથ પલમાં,
સદા વંદું સ્નેહે, ઋષભજિન ! તારા ચરણમાં.

(૨. શ્રી અજિતનાથ ભગવાનની સ્તુતિ.)
 જિતી જેણે રાગા—દિક સકળ દુર્વાર રિપુને,
 પતાકા ફર્કાવી, અજિત અભિધાની ત્રિભુવને;
 રહી ગર્ભે કીધી, અજિત જનની કેલિ સમયે,
 સ્મરૂં તારંગે તે, અજિતજિનને શુદ્ધ હૃદયે.

(૩. શ્રી સંભવનાથ ભગવાનની સ્તુતિ.)
 હરે જે વાણીના, વિમળ જળથી કર્મમળને,
 ચલાવે લીલાથી, શિવપુર પથે ભવ્યજનને;
 શમાવે ભવ્યોના, ભવદ્ભવ તણા તાપગણને,
 મળો તેવા સ્વામી, ભવભવ વિષે સંભવ મને.

(૪. શ્રી અભિનંદન ભગવાનની સ્તુતિ.)
 હુણી ચારે ચોરો, ચઉગતિ તથા ચાર વિક્રથા,
 તણ સંજ્ઞા ચારે, ચઉવિહુ ધરી સંવર તથા;
 થયા ચોથા તીર્થ—કર સુત તમે સંવર તણા,
 અભિષ્ટો પૂરો સૌ, સુખદ અભિનંદા ભવિ તણા.

(૫. શ્રી સુમતિનાથ ભગવાનની સ્તુતિ.)
 તલાને તું રાને, સુમતિ જિન ! સાચો જગપતિ !
 દયા લાવી મારું, કુમતિ તમ ટાળો દિનપતિ !
 પ્રણામ ! તેં તો સાધી, શુભમતિ ધરી પંચમગતિ,
 અમોને આપોને, સુશુણ્ણતતિ દાતાર સુમતિ.

(૬. શ્રી પદ્મપ્રભ ભગવાનની સ્તુતિ.)
 સદા વિશ્વારામે, તુજ સુશુણ્ણ પદ્મો વિકસતા,
 સુગંધોથી તેમાં, વિબુધ ભમરા લુપ્ધ બનતા;
 રચી સ્તોત્રો રંગે, ત્રિભુવન વિષે નાદ કરતા,
 નમે તારા પદ્મ-પ્રભ પદ સુપદ્મે સુજનતા.

(૭. શ્રી સુપાર્શ્વનાથ ભગવાનની સ્તુતિ.)
 સુપાર્શ્વો જેનાં સૌ, ભવિક અય કલ્યાણ કરતાં,
 સુસંગે રંગે જે, દુરિત તમને દૂર કરતાં;
 સદા તે છે દાતા, શિવસુખ તણા આ જગદાણી,
 ભજો કલ્યાણાર્થી, જિનવર સુપાર્શ્વેશ્વરમણી.

(૮. શ્રી ચંદ્રપ્રભ ભગવાનની સ્તુતિ.)

સુગોથી જે બોધે, ભવિ કુવલયોને પલકમાં,
હરે સંતાપો જે, શુભ શમ સુધાધામ જગમાં;
ઉછાળે જે છોળો, વિમળ ગુણ રત્નાકર તણી,
નમો નેહ તે આ, અઘતમહ ચંદ્રપ્રભ ધણી.

(૯. શ્રી સુવિધિનાથ ભગવાનની સ્તુતિ.)

સુરેંદ્રો સૌ સંગે, સુરગિરિ સુશ્રૃંગે સુવિધિથી,
કરી સ્નાત્રો જેના, જનમ સમયે ભક્તિ ભરથી;
હરે કર્મો સ્પી, સકળ મળને સ્નાત્ર જળથી,
સદા સેવું તે શ્રી-સુવિધિ જિનને શુદ્ધ મનથી.

(૧૦. શ્રી શીતલનાથ ભગવાનની સ્તુતિ.)

રહી ગર્ભે તેં તો, નિજ જનકના પિત્તદવને,
શમાવ્યો માતાના, કર કર્મળના સ્પર્શન ધને;
શમાવીને મારા, ભવ સકળ સંતાપ ગણને,
ઉગારો કર્મથી, જિનપતિ પ્રભો! શિતળ! મને.

(૧૧. શ્રી શ્રેયાંસનાથ ભગવાનની સ્તુતિ.)

પિતા માતા બ્રાતા, સકળ સુખદાતા જગતના,
સદા શ્રેયસ્કર્તા, દુરિત તમ હર્તા ભવિકના;
પ્રભો ! શ્રી શ્રેયાંસ પ્રશમસરના હંસ ! સુમના !
સમર્પો શ્રેયાંશો, વિપદહર નિઃશ્રેયપદના.

(૧૨. શ્રી વાસુપૂજ્ય ભગવાનની સ્તુતિ.)

વિરાજે તેજે જે, જગપતિ જગે વાસરમણી,
પુરે જે આશાઓ, સુરમણિ પરે પૂજક તણી;
સદા હેજે જેના, પદકજ વિષે વાસવ નમે,
મને તેવા સ્વામી, સુવૃપ વસુપૂજ્યાંગજ ગમે.

(૧૩. શ્રી વિમળનાથ ભગવાનની સ્તુતિ.)

સદા જેના સંગે, વિમળ ગુણુનો વાર્ધિ ઉછળે;
હરે જે કમોના, મળ સકળને દર્શન જળે;
ફળે આશા જેથી, શિવસુખ મળે સંકટ ટળે,
નમું નેહ તેવા, વિમળજિનના પાદ કમળે.

(૧૪. શ્રી અનંત નાથ ભગવાનની સ્તુતિ.)

અનંતા જ્ઞાનો જ્યાં, દરિસણુ અનંતા ઉદસતા,
અનંતા ચારિત્રા-દિક ગુણુ અનંતા નિવસતા;
સદા તેવા સ્વામી, જિનપતિ અનંતપ્રભુ નમી,
અનંતા આનંદો-દ્વસિત પદ પામું ભવ વમી.

(૧૫. શ્રી ધર્મનાથ ભગવાનની સ્તુતિ.)

પ્રકારે ચારે જે, કથન કરતા ધર્મ પથને
પડંતા ધારે તે, કુગતિ રૂપ કૂપે ભવિકને;
હુરી કર્મો અર્પે, વિમળ શિવ શર્મો જગતને,
સુધર્માર્થી ધ્યાવો, ત્રિવિધ કરણે ધર્મજિનને.

(૧૬. શ્રી શાંતિનાથ ભગવાનની સ્તુતિ.)

દયાના નીરે જે, અશિવ દવની શાંતિ કરતા,
મૃગાંકી ચક્રી જે, કનક સરખી કાંતિ ધરતા;
ભવી સેવી જેને, ભવ ભવ ભય બ્રાન્તિ હરતા,
નમી તેવા શાંતિ-પ્રભુ ચરણુમાં પામુ પ્રભુતા.

(૧૭. શ્રી કુંથુનાથ ભગવાનની સ્તુતિ.)
 તજ પટ્ટણં ડોની, પૃથુલ પૃથિવી કુંથુજિનજ,
 વળી ચૌદે રત્નો, નવનિધિ તણા વૈભવ તજ;
 થયા છઠ્ઠા ચક્રી, ધરમવર ચક્રી પ્રભુ તમે,
 અહો તેથી તારા, અરણુ કમળે વિશ્વ પ્રાણમે.

(૧૮. શ્રી અરનાથ ભગવાનની સ્તુતિ.)
 તજ પટ્ટણં ડો સ્ત્રી, સહસ્ર ચક્રસઠ્ઠી નવનિધિ,
 તજને ચૌરાશી, લળ રથ ગજાશ્વો ગુણનિધિ;
 વળી છન્નૂ કેટી, પયદળ અને ચૌદ રચણા,
 થયા વિશ્વસ્વામી, અરજિન ! નમું તે સુચરણા.

(૧૯. શ્રી મહીનાથ ભગવાનની સ્તુતિ.)
 ભરી નિત્યે તેં તો, કનકપુતળી ને કવળથી,
 ઉગાર્યા પટ મિત્રો, પ્રવચન જળે કામદવથી;
 પ્રભો ! મહિ ! વદતી, સકલ કુશલની ભક્તિ ભરથી,
 નમી વંદી માણું, ભવ દવ હરો સ્નેહ જળથી.

(૨૦. શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામીજીની સ્તુતિ.)

તરી સ્હેજે જેણે, ચરણ કરણે વાર્ધિ ભવનો,
દયા લાવી તાર્યાં, નિજ ચરણનોથી ભવિજનો;
નમે ઈદ્રો જેના, વિમળ ચરણે ત્રૈણ કરણે,
પદાબ્જે વંદુ તે, જિન મુનિ માણી સુવ્રત તણે.

(૨૧. શ્રી નમીનાથ ભગવાનની સ્તુતિ.)

રહી ગર્ભે જેણે, રિપુ નૃપ નમાવ્યા પદકમાં,
નમે જેના નામે, અરિદલ ટલે આધિ પદમાં;
પદાબ્જે જેના સૌ, સુરપતિ નમે છે પ્રણયથી,
હરં હું પાપો તે, નમિ જિન નમી નેહ ભરથી.

(૨૨. શ્રી તેમીનાથ ભગવાનની સ્તુતિ.)

સુણી પોકારો તેં, પશુગણ તણા હે જગધાણી !
તજી રાજી નારી, નવભવ તણી ચારૂ રમણી;
ભવી રાજી તારી, ભવજલધિથી રૈવતમાણી,
અમેને તારોને, જિનપતિ પ્રભો ! નમિ ! તરણી.

(૨૩. શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનની સ્તુતિ.)
 પ્રભો ! તારો ન્યારો, વિમળ કરુણાએ કૃષ્ણિમણી,
 મહામંત્રે કીધો, પત્રક ભરમાં દાનવમણી;
 નમું ખ્યારા મારા, પરમ ઉપગારી ગુણિમણી,
 સદા વામાનંદા ! હર દુરિત કંદા જિનમણી.

(૨૪. શ્રી મહાવીર સ્વામી ભગવાનની સ્તુતિ.)
 મહાવીરસ્વામી ! સકળ ગુણુધામી ! જગપિતા !
 અહો કીધી જેણે, અધમ અપરાધે અધમતા;
 દયા લાવી તેમાં, હૃદય દુઃખથી આંસુ ઝરતા,
 વિભો ! તારા તેવા, સદય નયનોને નમનતા.

કબીરા.

(શાદ્દૈવ વિકીડિત-છંદ.)
 દીપે જે તપગચ્છ સ્વચ્છ ગગને,
 ભાનૂપમા ભાસુરા,
 સમ્રાટ શાસનના જગદ્ગુરુવરા,
 તે નેમિસૂરીશ્વરા;

તત્પદાંબુધિ ચંદ્રમા ગુરુવરા,
 લાવણ્યસૂરીશ્વરા,
 તત્પદાંબુજ ભુંગ દક્ષવિજયે,
 વંદી સુતીર્થેશ્વરા. (૧)

વિશ્વે ખ્યાતિ ધરાવતા ઝગડીયા-
 તીર્થે રહી રંગથી
 શ્રી આદીશ્વર મહેરથી શિખરણી
 છંદો તણા યોગથી;
 ચોવીશી જિનરાજની સ્તુતિ તણી,
 ગીર્ગુર્જરીથી શુચી;
 બાણાંકાંક મૃગાંક (૧૯૯૫) વિક્રમ તણા,
 વર્ષે સહુર્ષે રચી. (૨)

વિધિસહિત—ચૈત્યવંદન.

ધ્વિષ્ઠામિ ખમાસમણો વંદિઉં, જાવણિ-
જાજાએ નિસીહિઆએ મત્થએણુ વંદામિ.

(આ પ્રમાણે ત્રણ વખત ખમાસમણુ દર્શી નીચે
પ્રમાણે બોલવું.)

ધ્વિષ્ઠાકારેણુ સંહિસહુ ભગવન્ !

ચૈત્યવંદન કરૂં ? ‘ધ્વિષ્ઠ’

સકલ—કુશલ—વહલી પુષ્કરાવર્તમેધો,

દુરિત—તિમિર—ભાનુઃ કલ્પવૃક્ષોપમાનઃ;

ભવજલ—નિધિ—પોતઃ સર્વ—સમ્પત્તિ—હેતુઃ,

સ ભવતુ સતતં વઃ, શ્રેયસે શાન્તિ—નાથઃ

શ્રેયસે પાર્શ્વ—નાથઃ (૧)

(પછી કાઈ પણ ચૈત્યવંદન કહેવું-અથવા તો નીચેનું કહેવું.)

(શ્રી ચોવીશ જિનનું ચૈત્યવંદન)

૧ઋષભ ૨અજિત ૩સંભવ સદા,

૪અભિનંદન જિનચંદા;

૫સુમતિ ૬પદ્મપ્રભુ મુદા,

સેવો ૭સુપારસ સુખાકંદા. (૧)

૮ચંદ્રપ્રભુ ૯સુવિધિ વિભુ,

૧૦શીતલ શીતલનામ;

૧૧શ્રેયાંસ ૧૨વાસુપૂજ્યજી,

૧૩વિમલ વિમલ-ગુણધામ. (૨)

૧૪અનંત ૧૫ધર્મ ૧૬શાંતિ તથા,

૧૭કુંથુ ૧૮અર ૧૯મહતી;

૨૦મુનિસુવ્રત ૨૧નમિજિન નમી,

છેદો ભવવહતી. (૩)

નમી ૨૨નેમિજિન ૨૩પાસને,

વંદો ૨૪વીરજિણુંદ;
 નેમિસૂરિવર પટધરા,
 સૂરિ લાવણ્ય મુણિંદ. (૪)

તસ પદ પંકજ મધુકરો, દક્ષ કહે ભવિષુંદ;
 ઇમ ચોવીશ જિન નિત નમી,
 લહો આનંદ અમંદ. (૫)

જં કિંચિ નામ-તિત્થં, સગ્ગે પાયાલિ
 માણુસે લોએ; જાઈ જિણુ-જિંખાઈ, તાઈ
 સન્વાઈ વંદામિ. ॥ ૧ ॥

નમુત્થુણું અરિહંતાણું ભગવંતાણું (૧).
 આઈ-ગરાણું, તિત્થ-ચરાણું, સયં-સંખુદ્ધાણું
 (૨). પુરિસુત્તમાણું, પુરિસ-સીહાણું પુરિસ-વર-
 પુંડરીઆણું, પુરિસ-વર-ગંધ-હત્થીણું (૩).

લોગુત્તમાણું, લોગ-નાહાણું, લોગ-હિઆણું,
 લોગ-પધવાણું, લોગ-પજઝોઅ-ગરાણું (૪).
 અભય-દયાણું, અક્ષુ-દયાણું, મગ્ગ-દયાણું,
 સરણુ-દયાણું, ખોહિ-દયાણું (૫). ધમ્મ-દયાણું,
 ધમ્મ-દેસયાણું, ધમ્મ-નાયગાણું, ધમ્મ-સાર-
 હીણું, ધમ્મ-વર-ચાઉરંત-ચક્ક-વટ્ટીણું (૬).
 અપ્પહિહય-વર-નાણુ-દંસણુ-ધરાણું, વિઅટ્ટ-
 છઉમાણું (૭). જિણાણું, જાવયાણું, તિન્નાણું,
 તારયાણું, ખુદ્દાણું, ખોહયાણું; મુત્તાણું, મોઅ-
 ગાણું (૮). સંવ-નૂણું, સંવ-દરિસીણું, સિવ-
 -મયલ-મરૂઅ-માણુંત-મક્ખય-મંવાખાહ-
 મપુણુરાવિત્તિ-સિદ્ધિ-ગર્ધ નામધેયં, ઠાણું
 સંપત્તાણું, નમો જિણાણું, જિઅ-ભયાણું
 (૯). જેઅ અર્ધયા સિદ્ધા, જેઅ ભવિસ્સંતિ
 ણાગયે કાલે, સંપર્ધ અ વટ્ટમાણા, સંવે તિ-
 વિહિણુ વંદામિ. (૧૦)

જાવંતિ ચેધઆઈ, ઉડ્ઠે અ અહે અ તિરિઅ—
લોએ અ; સંવાઈ તાઈ વંદે, ઈહ સંતો તત્થ
સંતાઈ. (૧)

ઈચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં—જાવણિ-
જાજાએ નિસીહિઆએ ? મત્થએણુ વંદામિ.

જાવંત કેવિ સાહૂ ભરહેરવય—મહાવિદેહે અ;
સંવેસિં તેસિં પણુઓ, તિવિહેણુ તિ—દંડ—
વિરયાણું. (૧)

નમોહર્ત્—સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય—સર્વ—સાધુભ્યઃ

(કહી, કાઈ પણુ સ્તવન કહેવું—યા ‘ ઉવસગ્ગહરં,
નીએ પ્રમાણે કહેવું)

ઉવસગ્ગ—હરં પાસં, પાસં વંદામિ કર્મ—ધણુ
—મુક્કં; વિસ—હર—વિસ—નિન્નાસં, મંગલ—કલ્લાણુ
—આવાસં. (૧) વિસ—હર—કુલિંગ—મંતં, કંઠે
ધારેઈ જો સયા માણુઓ; તસ્સ ગહ—રોગ—

મારી,—હૃદ-જરા જંતિ ઉવસામં. (૨) ચિદ્રઠ
 દ્વરે મંતો, તુજમ પણામો વિ બહુ-ફલો હોઈ;
 નર-તિરિએસુ વિ જીવા, પાવંતિ ન દુઃખ-
 દોગચ્ચં. (૩) તુહ સમ્મતે લજ્જે, ચિંતામણિ
 —કમ્પપાયવખ્સહિએ; પાવંતિ અવિગ્ધેણું, જીવા
 અયરામરં-ઠાણું. (૪) ઈઅ સંથુએ મહા-યસ !,
 ભત્તિ-ખ્સર-નિખ્સરેણુ હિઅએણુ; તા દેવ !
 દિજ્જ બોહિં, ભવે ભવે પાસ ! જિણુ-ચંદ ! (૫)
 (પછી મસ્તકે હાથ જોડી, ‘જય વીયરાય’ કહેવા)

જય વીયરાય ! જગ-ગુરૂ !, હોઈ મમં તુહ
 પભાવએ ભયવં; ભવ-નિવંએ મગ્ગા,—ણુસા-
 રિઆ ઇદ્દ-ફલ સિદ્ધી. (૧) લોગ-વિરુદ્ધ-ચ્યાએ,
 ગુરૂ-જણુ-પૂઆ પરત્થ-કરણું ચ; સુહ-ગુરૂ-
 જોગો તવ્વયણુ,—સેવણુ આ-ભવમખંડા. (૨)

(હાથ રહેજ નીચા કરી, આગળ બોલવું)

વારિજ્જઈ જઈ વિ નિયાણુ, -ખંધણું વીચ
 -રાય ! તુહ સમયે; તહવિ મમ હુજ્જ સેવા,
 ભવે ભવે તુમ્હ ચલણાણું. (૩) હુખ-ખખો
 કમ્મ-ખખો, સમાહિ-મરણું ચ બોહિ લાભો
 અ; સંપજ્જઉ મહ એઅં, તુહ નાહ ! પણામ
 કરણેણું. (૪) સર્વ-મંગલ-માંગલ્યં, સર્વ-
 કલ્યાણુ-કારણું; પ્રધાનં સર્વ-ધર્માણું, જૈનં
 જયતિ શાસનમ. (૫)

(પછી ઉભા થઈને બોલવું કે-)

અરિહંત-ચેઈઆણું કરેમિ કાઉત્સગ્ગં.
 વંદણુ-વત્તિઆએ, પૂઆણુ-વત્તિઆએ, સક્કાર-
 વત્તિઆએ, સમ્માણુ-વત્તિઆએ, બોહિ-લાભ
 -વત્તિઆએ, નિરૂવસગ્ગ-વત્તિઆએ, સદ્ધાએ,
 મેહાએ, ધિઈ એ, ધારણાએ, આણુ-પેહાએ,
 વટ્ટમાણીએ, ઠામિ કાઉત્સગ્ગં.

અન્નતથઉસસિએણું, નીસસિએણું; ખાસિ-

એણું, છીએણું, જંભાઈએણું, ઉડ્ડુએણું, વાય-
 નિસગ્ગેણું, ભમલીએ, પિત્તમુચ્છાએ; સહુમેહિ
 અંગ-સંચાલેહિ, સહુમેહિ, ખેલ-સંચાલેહિ
 સુહુમેહિ-દિદ્દિ-સંચાલેહિ; એવમાઈએહિ આગા-
 રેહિ, અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે કાઉ-
 રસગ્ગો. જાવ-અરિહતાણું ભગવંતાણું નમુ-
 ક્કારેણું ન પારેમિ, તાવ-કાયં ઠાણેણું, મોણેણું,
 ઝાણેણું, અપ્પાણું વોસિરામિ.

(કહી એક નવકારનો કાઉરસગ્ગ કરવો. 'નમો અરિ-
 હંતાણું' કહી, પારી 'નમોહિત-સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય-
 સર્વ-સાધુભ્યઃ' કહેવું. પછી-કાઈ જોડાની પહેલી
 થોય કહેવી, યા નીચેની કહેવી.)

શંખેશ્વર પાસજી પૂજીએ,
 નરભવનો લાહો લીજીએ;
 મન-વાંછિત-પૂરણ સુરતર,
 જય વામાસુત અલવેસર. (૧)

॥ ઈતિ ચૈત્યવંદન વિધિ સહિત સમાપ્ત ॥

શ્રી નૂતન જિન સ્તવનમાલા

૧ પ્રાર્થનારૂપ સામાન્ય-જિન-સ્તવન.

(એક સહારા તેરા પ્રભુજી, એક સહારા તેરા-એ રાગ.)

એક સહારા તેરા-જિનજી-એક સહારા તેરા.

મેં હું ખ્યાસી, તુમ દર્શનકા, દેદો દર્શ તુમેરા,-

તાત તું હિ હૈ, બ્રાત તું હિ હૈ,

અપને જીકા જાન તું હિ હૈ;

જૈસા ચંદ્ર ચકોરા-જિનજી

જૈસા ચંદ્ર ચકોરા.....એક૦ ૧

મેં હું સેવક તુમ ચરણોંકા, કર મુજ દિલમેં ડેરા;

રાગ નહિં હૈ, દ્રેષ નહિં હૈ
 તુમરે મનમેં મોહ નહિં હૈ,
 તૂંહિ દેવ ખડેરા-જિનજી

તૂંહિ દેવ ખડેરા.....એકં ૨

નેમિ-લાવણ્ય-દક્ષ શિશુકા, હરદે ભવકા ફેરા;
 મોહ હટાદે, જ્યોતિ જગાદે,

અપને મનકા તાર મિલાદે.

હર મિથ્યા અંધેરા-જિનજી-

હર મિથ્યા અંધેરા.....એકં ૩

૨. સામાન્ય જિન-સ્તવન

(રાગ-આયા દ્વાર તુમહારે, રામા ! આયા દ્વાર તુમહારે)

આયા દ્વાર તુમહારે; દાદા !

આયા દ્વાર તુમહારે-(ટેક)

અબુઅબુ અબુકે જ્યોતિ, વદન પર,

મોહ તિમીર વિદારે. દાદા ! આયાં (૧)

પરમપ્રતાપી ! સુરનર નારી—

નાયક દાસ તિહારે. દાદા ! આયા૦ (૨)
જીવન-નૈયા, ભવ સરવરસે,

તુમ જિન કૌન ઉગારે ? દાદા ! આયા૦ (૩)
નેમિ-લાવણ્યસૂરિ ચરણોંકા,

સેવક દક્ષ સહારે. દાદા ! આયા૦ (૪)
નેક નજર કર તારો જિનજી !

દીન દયાલ દિહારે. દાદા ! આયા૦ (૫)

૩. શ્રી પાર્શ્વનાથભગવાનનું સ્તવન.

(બન ચલે રામ રઘુરાઈ, ઓર સંધ જનકી માઈ—એ રાગ)

પલ પલે પાર્શ્વ પ્રભુ ધ્યાઈ, છોર મમત મોહકી જાઈ,

શિવપદ પાના ભાઈ ! પલ પલે૦ ૧

તીન ભુવનકે દીપક જિનને,

કેવલ જ્યોતિ જગાઈ,

પાસ પાસ રટતે લવિજનને,
 શિવપુર પાસ મિલાર્ધ,
 જો જિન પ્રેમ હિંડોલે ડોલે,
 સો પાવે પ્રભુતાર્ધ.....પલ પલે૦ ૨
 દીનદયાલે દયા દિલ લાર્ધ, નવકારકો સુનાર્ધ,
 જલતી નાગકી જોરી બચાર્ધ, સ્વર્ગ પુરી પહુંચાર્ધ,
 નેમિ-લાવણ્ય-દક્ષ ભજત હૈ,
 પાસ ચરન સુખદાર્ધ....પલ પલે૦ ૩

૪. શ્રી નેમિનાથજિન સ્તવન.

(રામસે કોઈ મિલાદે—એ રાગ)

નેમસે કોઈ મિલાદે,
 મુઝે—નેમસે કોઈ મિલાદે.
 જિન બાહલકા જિમલા ચંદા,
 ચિત્ત-ચકોરે લગાદે..... મુઝે નેમસે૦ ૧

કોઈ કહે વેા રૈવતગિરિમેં,

કોઈ કહે સહસાવનમેં,

કોઈ કહે ગિરિકે કંદરમેં,

કોઈ કહે ધ્યાનીકે ઘરમેં,

મીલ સકું મેં જિનકેા છિનમેં,

ઐસા રાહ દીખાદે.....મુઝે નેમસે૦ ૨

રાજુલ વલવલતી યું દિલમેં,

નેમિ-ચરણ-લાવણ્ય-કમલમેં,

માધુકરી વૃત્તિ ધરી જગમેં,

જ્યોતસે જ્યોત મીલાઈ પલમેં.

દક્ષ કહે શ્રી નેમિજિનસે,

ઐસી જ્યોત જગાદે.....મુઝે નેમસે૦ ૩

૫. સામાન્ય જિન-સ્તવન.

(મેં તો આરતિ ઉતાડ રાધેશ્યામકીરે—ઝો રાહ)

(રાગિની-ગરબા, તાલ-કલરવા)

મેં તો મૂરતિ જુહાડં જિનરાજકીરે,
જિનરાજકીરે જગતાજકીરે—મેં તો ૧

ભક્તિકે પિયૂષ ઘોલ, લગાકે રંગ ચોલ,

મિથ્યા પડલ ખોલ ખોલ (૨)

મેં તો સૂરતિ નિહાડં વીતરાગકીરે—મેં તો ૨

ક્ષમાકે કટાર ધાર, કર્મો કે કટક સંહાર,

શિવ લહું સાર સાર (૨)

નેમિ-લાવણ્ય-દક્ષ-વાણી સુણી રે—મેં તો ૩

૬. સામાન્ય જિન સ્તવન.

(બન્દે ! નાવકા લંગર છોડ—એ રાહ.)

[રાગિની ભાટિયાલી; તાલ-કહરવા.]

ખ્યારે ! ભવકા બંધન તોડ, ખ્યારે !

ભવકા બંધન છોડ.

હરકે મેરી કર્મકી કિલિયા, ભવકા બંધન તોડ.
ખ્યારે ! ૦ ૧

તું એક મેરા જીવનસાથી,
ઔર સભી હૈ સ્વારથ સાથી, ભવકા બંધન તોડ.
ખ્યારે ! ૦ ૨

જયું ગૈયા જિન બહરે ઇકલે,
ત્યું સૈયા જિન હમ હૈ વિકલે, ભવકા બંધન તોડ.
ખ્યારે ! ૦ ૩

નેમિ-લાવણ્ય-દક્ષ સહાયા,
જિનવર ! વંદન કેડ, ખ્યારે ! જિનવર ! વંદન કેડ.
ખ્યારે ! ભવકા બંધન તોડ. ૪

૭. શ્રી ચંદ્રપ્રભ જિન-સ્તવનમ્.

(રાગ—યમન કલ્યાણ; તાલ ત્રિતાલ.)

[સ્થાયિ—]

જિનવર ચંદ્ર સહાઈ, સૈયા મોરા—જિનવર૦

પાયેંગે જળ દરશન, પિયા મોરા—

ચિત્ત—ચકોર હસાઈ. સૈયા મોરા—જિનવર૦ ૧

[આંતરો—]

જળહુ જિનજી દિલ લાયેંગે, પિયા મોરા—

સમકિત સર ઉલસાઈ, સૈયા મોરા—જિનવર૦ ૨

[અભોગ—]

નેમિ—લાવણ્ય—દક્ષ—કુમુદકે સૈયા મોરા—

ચંદ્રપ્રભ સુખદાઈ, પિયા મોરા—જિનવર૦ ૩

૮. શ્રી જિનપૂજના—પદમ્

(મીઠા લાગ્યા તે મને આજના ઉજ્જગરા—એ રાગ)

બહાલી લાગે છે મને, જિનની સુપૂજના,

આપે આનંદ અપારરે—જિનવરકેરી સુપૂજના.

નિર્મળ જીવને, જિન નહુવરાવતાં,
 વિમળ જીવન ધારરે, જિનવર કેરીં બહાલીં ૧
 શમરસ ચંદને, ભક્તિનાં ફુલડે,
 પૂજા નવઅંગે ઉદારરે, જિનવર કેરીં બહાલીં ૨
 સુધર્મધ્યાન ધૂપે, જ્ઞાન પ્રદીપે,
 કુમતિ તિમીરને વારરે, જિનવર કેરીં બહાલીં ૩
 ક્ષમા અક્ષતનો, સ્વસ્તિક વિરચી,
 ચઉગતિ ભ્રમણ નિવારરે, જિનવર કેરીં બહાલીં ૪
 ધરી મધુરવાદ નૈવેદ્ય સારાં,
 ધરજો સુભાવક્ષણ ભારરે, જિનવર કેરીં બહાલીં ૫
 અષ્ટ પ્રકારી આ, પૂજા રચાવી,
 આઠે કરમ કરો દૂરરે, જિનવર કેરીં બહાલીં ૬
 નેમિ-લાવણ્યસૂરિ, દક્ષ સુશિક્ષા,
 પામી તરો સંસારરે; જિનવર કેરીં બહાલીં ૭

૬. શ્રી પાર્શ્વનાથ-સ્તવનમ્

(મીઠા લાગ્યા છે મને આજના ઉઝગરા-એ રાગ)

પાર્શ્વજિણુંદ ! ભવ,-પાર ઉતારજો;

કૃપા કરી કિરતારરે,-ભવસિંધુ પાર ઉતારજો. (ટેક)
સમયે સમયે જેમાં, છોળો ઉછળતી

૧ 'અહ' ને મમ'ની અપાર રે. ભવસિંધું પાર્શ્વં ૧
કામના વમળમાં, જીવન નૈયા-

ડાલી રહી સરકારરે. ભવસિંધું પાર્શ્વં ૨
કુમતિ વંટોળે, સુમતિ સુકાનને

કીધું છે કરથી દૂર રે. ભવસિંધું પાર્શ્વં ૩
ચરણ કરણથી, હીણ થયો છું-

તરણ તારણહાર રે. ભવસિંધું પાર્શ્વં ૪
નેમિ-લાવણ્યસૂરિ દક્ષ, કહે છે-

હવે તાહરો આધાર રે. ભવસિંધું પાર્શ્વં ૫

૧૦ શ્રી મહાવીરસ્વામી-સ્તવનમ્

(લેશો નિશાશા પરણેતરના, શાશો સુખી શી પેર-એ રાગ)

દેશો દિલાસા દિલવર દિલના,

કિંકર પર કરી મહેર-જિનજી! થાશું સુખી-(ટેક)

નિગોદમાંથી, થયો હું ^૧થાવર,

૨વિગલેન્દ્રી ૩ઝેર ઝેર-કિંકર તારો દુઃખી;

ચોરાશી લાખના, ચોટે હું ભટકયો,

થયો દુઃખી ઠેર ઠેર-કિંકર૦ દેશો૦ ૧

માગ્યા ઉપર પણ, હું છું દેવાયો,

વતર્યો છે કાળો કેર-કિંકર૦

શુભ કરણીમાં, આડા આવે છે,

કર્મના કાઠીયા તેર-કિંકર૦ દેશો૦ ૨

૧ પૃથ્વી, પાણી, અગ્નિ, વાયુ અને વનસ્પતિ-
રૂપ એકેન્દ્રી. ૨ બેઈદ્રી, તેઈદ્રી, અઉરિન્દ્રી. ૩ વારંવાર

અનાદિ કાળની, પ્રીતિ વિસારી,
વસીયા શિવપુર શહેર-કિંકર૦

આમ કરશે તો, 'પરદુઃખલંબન'
ખિરૂદ રહેશે શી પેર-કિંકર૦ દેશેા. ૩

ભાગ્ય ઉદયથી, દરિસણ પાચો,
કાલ્યો સુરતરૂ ઘેર-કિંકર૦

ત્રિશલાનંદન !, કર્મ નિકંદન,-
કર હર વૈરી વેર-કિંકર૦ દેશેા. ૪

નેમિ-લાવણ્ય-પદ,^૧ કળ^૨ ભ્રમર સમ,
દક્ષ કહે દિલ્લેર-કિંકર૦

તુમ પસાયે, મુક્તિમંદિરમાં,
કરશું લીલા દહેર-કિંકર૦ દેશેા. ૫

૧૧ સામાન્ય જિનસ્તવન.

(કાન્હા સખકો મોહે, મંગલરૂપ તુમારા—એ રાગ)

સારા જગકો મોહે, અનુપમ રૂપ તુમહારા....રે
આનંદ મંગલકારા....રે, અનુ૦ (ટેક)

દિલવર જિનવર જગસ્વામ !,

શાંતિનિકેતન જગઆધાર ! સારા૦ (૧)

સખ દેવોં મેં તું અવિકાર,

દક્ષ હરો ભવ ફેરા. સારા૦ (૨)

કર્મઝરો—બંધ કરો—હર મહ માયા—,

પાવન કર હમ પ્યારા. સારા૦ (૩)

૧૨. સામાન્ય જિનસ્તવન.

(તું મેરી મૈયા—મેં દાસ તેરા—લો પહચાન—એ રાગ)

તું મેરા સૈયા, મૈં દાસ તેરા—હે કીરતાર !

તું મેરા સૈયા, મૈં દાસ તેરા—હે કીરતાર ! (૧)

તું હિ હય ત્રાતા ! વિશ્વસળા !.

દક્ષ ભવિક તુજ ભજતા. તું મેરાં (૨)

ભક્તિ સિતારે, જિન ગુન ગાઉં,

દિલ ઉલસાઉં , શિવસુખ પાઉં—

ખાજે રણુણુણુ-ગાજે ધનનનન—

સોહં સોહં જળ રટતા. તું મેરાં (૩)

૧૩. શ્રીનવપદજીનું સ્તવન

(ગોકુલકે-વીર જપો-કૃષ્ણ નામકી માતા-એ રાગ)

સખ તજકે, ચિત્ત ધરો, નવપદ મંગલ માલા.

—(ટેક).

કર્મ દલો-સર્વ દલો, જન્મ મરણ દુઃખ વારો.

સખં (૧)

જાપ જપો-પાપ ખપો-ખૂબ ધપો,

જિમ શ્રીપાદકુમારો. સખં (૨)

દક્ષ જનો !, મુક્ત બનો, ધરકે ધ્યાન રસાલા.

સખં (૩)

૧૪. નવપદમય શ્રીસિદ્ધચક્ર-

ભગવાનનું સ્તવન.

(રાગ-રખિયા બંધાવો ભૈયા, શ્રાવણુ આચારે.)

નવપ....દ ધ્યાવો ભવિયા ! શિવપદ પા.....વો...રે.

શિવપદ પા.....વો...રે, શિવપદ પા.....વો...રે.

નવપ....દ૦ (ટેક).

અરિહંત સિદ્ધ સૂરિ, વાચક સાહુ ધૂરિ;

દંસાણુ નાણુ ચરિતા, તપ પદ સે....વો...રે.

નવપ....દ૦ (૧)

નવ મંગળ દાતા, નવપદ સેવી સાતા;

પામ્યા અનંતા સંતા, છિન છિન સે....વો...રે.

નવપ....દ૦ (૨)

સિદ્ધ થયા ને થાતા, થાશે જે રંગે રાતા;

એ સર્વ નવપદ ધ્યાતા, છિન છિન સે....વો...રે.

નવપ....દ૦ (૩)

નેમિ લાવણ્ય સીસ, દક્ષ નમાવે સીસ;
 શ્રી સિદ્ધચક્ર જગીસ, છિન છિન સે....વો....રે.
 નવપ....૬૦ (૪)

૧૫. સામાન્ય જિનસ્તવનમ્.

(જગાદે જગાદે કિનારે કિનારે—એ રાગ.)

જગાદે જગાદે લગારે લગારે,
 જગાદે જિણુંદકા ધ્યાન લગાદે. જગાદે....(ટેક)
 નથી વાડી નથી ગાડી, નથી લાડી નથી માડી;
 નથી કેઈ આવતી આડી, ધસે જળ મોતની ધાડી
જગાદે૦ ૧

જુઠી કાયા જુઠી માયા, જુઠી સંસારની છાયા;
 ઘડા કાયા સમી કાયા, વિનશ્વર એ બધી માયા.
 વિષય છે વિષના પ્યાલા, વિષમ ભૂજંગસા કાલા;
 ભવોભવ આપદા વાલા, તજી સૌ મોહના ચાલા.
જગાદે૦ ૨

બન્યા જે દાસ આશાના, દિસે છે દાસ તે જગના;
કરે જે દાસી આશાને, બને છે દાસ સૌ તેના.
મુસાફરખાનું આ દુનિયા, કરોડો છોડીને ચાલ્યા;
વળ્યા નહિ કોઈના વાળ્યા, ભયંકર કાળના ઝાલ્યા
....જગાદે૦ ૩

હટે આકૃત તણાં વાદલ, તુટે મહા મોહની સાંકલ;
શમે સંસાર દાવાનલ, લગે જો ધ્યાનની હાકલ.
સમજજો ઝાંઝવા જેવા, જુઠા જ્યું સ્વપ્નના મેવા;
ખરે સંસારના સર્વે, વિલાસો ભોગના તેવા....
જગાદે૦ ૪

“સનાતન સત્ય છે જગમાં, પ્રભુના ધ્યાનના મેવા;”
નેમિ-લાવણ્ય પદકજના, મધુકર દક્ષના એવા;
વિચારી ભાષિતો સર્વે, બની જિન ધ્યાનનો હેવા...
નિરંતર ધ્યાનને ધરજે, વિમલ સુખ દહેઝતો લેવા.
જગાદે૦ ૫

૧૬. સામાન્ય જિન સ્તવન.

(જન્મ લીયા તો જીલે બન્દે, ડરનેકા કયા કામ—
બંદે જીવન હૈ સંગ્રામ—એ રાગ)

ચેત સકે તો ચેત લે ચેતન ! ભજ લે પ્રભુ કા નામ—
ચેતન ! જીવન હૈ ઉદામ—ચેતન ! જીવન હૈ ઉદામ.
લે પ્રભુસે સુખધામ ચેતન ! ભજકે જિનગુણગ્રામ.
ચેતન !૦ (ટેક)

કયું સોતા તું, જાગ જરા તું,
જોખન હૈ મસ્તાન—ચેતન ! જોખન હૈ મસ્તાન;
માત પિતા સુત દારા દુનિયા,
મતલબકી હૈ ખાન—ચેતન ! મત૦ લે પ્રભુસે૦ ૧
સખ સુખ કા હૈ જિનજી દાતા,
એક ત્રાતા એક બ્રાતા—ચેતન ! એક૦
તન ધન જોખન બાદલ સરિખા,
પલ પલ લયકે પાતા—ચેતન ! પલ૦, લે પ્રભુસે૦ ૨

ચેત અનાડી ! ભજ પ્રભુ પાસા,

જખ તક ચલતા શ્વાસ—ચેતન ! જખ૦
નેમિ—લાવણ્યસૂરિકા દાસા

દક્ષ વચન સુન ખાસ—ચેતન ! દક્ષ૦, લે પ્રભુસે૦ ૩

૧૭. શ્રી મહાવીર સ્વામીજીનું સ્તવન.

(જન્મ લીયા તો જીલે બંદે—એ રાગ)

પ્રણમું પ્રેમે વીર જિણુંદા !

પ્રણમું શ્રીમહાવીર ! ખ્યારા—પ્રણમું શ્રી મહાવીર.

શાસનનાયક વીર ! ખ્યારા ! પ્રણમું શ્રીમહાવીર,

ખ્યારા ! પ્રણમું શ્રીમહાવીર—(ટેક.)

મહા ઉપકારી જગકે જિનજી,

અરજી ઉરમેં ધાર—ખ્યારા—અરજી ઉરમેં ધાર;

સગ દેવનમેં આપ બડે હૈં,

વંદત સુરનરનાર—ખ્યારા—વંદત૦, શાસન૦ ૧

અનુપમ કરુણા રસ ભંડારા,
 કરુણા કર દુઃખવાર-ખ્યારા-કરુણા કર દુઃખ વાર;
 સમકિત દીપક કેા પ્રકટાકે,
 અંતર તિમિર વાર-ખ્યારા-અંતર૦, શાસન૦ ૨
 શિવપદ દાતા વિશ્વ વિખ્યાતા,
 આવાગમન નિવાર-ખ્યારા-આવાગમન નિવાર;
 સમરથ સ્વામી શિરકું નામી,
 વંદુ વારંવાર-ખ્યારા-વંદુ વારંવાર-શાસન૦ ૩
 નેમિ-લાવણ્યસૂરિ પદ પ્રણુમી,
 દક્ષ યની દિલદાર-ખ્યારા-દક્ષ યની દિલદાર;
 વીરજિન સેવા-મૃતસે પાઉં
 ધર્મધુરંધર સાર-ખ્યારા ધર્મ૦-શાસન૦ ૪
 સરસ સુશીલ સુવાસકેા દે કે,
 હરના કુશીલ વિકાર-ખ્યારા-હરના૦
 જીવ નટવર ભવ નાટક વારી,
 દક્ષ જીવન ઉદ્ધાર-ખ્યારા-દક્ષ૦, શાસન૦ ૫

૧૮ સામાન્ય જિન-સ્તવન.

(રાગ—ચોરતે ચોરતે ચારે બાજુ ચોર, કોઈ ધનનો ચોર.)

સાચો સાચો છે તું હિ સાચો દેવ—

કોઈ કોધી દેવ, કોઈ માની દેવ,

કોઈ માયી લોભી દેવ. સાચો છે—(ટેક)

મોહસાગરમાં મગ્ન બન્યા છે, બીજા જગમાં દેવ.

સાચો છે સાચો છે તું હિ સાચો દેવ.

દ્વેષ દાવા-નળથી બળીયા, બીજા જગમાં દેવ....

સાચો છે ૧

કામિનીરંગી શસ્ત્રોસંગી, માતાંગી એ દેવ....

સાચો છે

દોષ અઠાર નિવારક તારક, પાયક જિનવર દેવ !

સાચો છે ૨

મુદ્રા તારી શાંતિ સુધાની, ક્યારી ન્યારી દેવ.

સાચો છે

સર્વ ગુણોનો ધામી સ્વામી, અંતર્યામી દેવ.
સાચો છે૦ ૩

કોઈ બતાવે કોટી કપટ તો, છોડું નહિ તુમ દેવ.
સાચો છે૦

ચિંતામણી છોડી કોણુ લેવે, પત્થર કરમાં દેવ.
સાચો છે૦ ૪

સુરવિંદ-વંદિત વંદન કરીને, માથું સદા તુજ સેવ.
સાચો છે૦

નેમિ-લાવણ્ય સેવક દક્ષની, અરજી ધારો દેવ.
સાચો છે૦ ૫

૧૯. સિદ્ધગિરિમંડન-આદિજિન સ્તવન.

(જહાલા વીર જીનેશ્વર જન્મ જરા નિવારણે રે-ઐ રાગ)

[રાગ-સૌરઠ, તાલ-ત્રિતાલ]

ખ્યારા સિદ્ધગિરિમંડન ! વંદન કોટી સ્વીકાર જો રે;

મારા-નાથ નિરંજન ! અંજન પ્રેમનું આંજળે રે.

—ખ્યારા૦ (ટેક) ૧

તુમ વિન રખાડ્યો હું ભવવનમાં,
 દુઃખ બહુ પામ્યો પલપલમાં;
 હવે એ દુઃખને દૂર પ્રભુ નિવારજો રે.

—પ્રચારાં ૨

ત્રિભુવનભાનુ ! આપ પધારો,
 અમ અંતર આનંદ વધારો;
 પ્રેમે સુમતિ જ્યોતિ નાથ ! જગાવજો રે.

—પ્રચારાં ૩

સિદ્ધગિરિસમ નહિ કોઈ તીરથમાં,
 તુમ સમ કો નહીં દેવ જગતમાં;
 મહેર નજરથી નાથ ! સેવકને તારજો રે.

—પ્રચારાં ૪

નાભિનરિંદના નંદન ! જિનજી,
 કર્મ નિકંદન કર હમ પ્રભુજી;
 નેમિ-લાવાણ્ય-દક્ષ સદા ઉગારજો રે.

—પ્રચારાં ૫

૧૦. તીર્થધિરાજ શ્રી સિદ્ધગિરિ-સ્તવનમ્

તુમ હિ ને મુજકે પ્રેમ શીખાયા.) (ભીમપલાસ-રાગ)

સેદ્ધગિરિ દર્શન પુણ્યે પાયા,
ભવ્યપનાકા સિદ્ધા લગાયા.

—(ટેક).

ભાગ્યરવિ? ઉદ્યાચળ આયા,
મન વિકસાયા, ધન્ય બનાયા;
તુમ હિ હો રભવઝાઝ, ગિરિવર !

તુમ હિ હો ભવઝાઝ.

સિદ્ધ ૦ ૧

હર્મતિ દુર્ગતિ પાપ પલાયા,
દિલમે લાયા, મોહ હટાયા;

તુમ હિ હો ભવઝાઝ, ગિરિવર !

તુમ હિ હો ભવઝાઝ.

સિદ્ધ ૦ ૨

સેદ્ધિનિકેતન સુરતર પાયા,
શીતળ છાયા, તાપ હટાયા;

૧ સદ્ભાગ્યરૂપ સૂર્ય, ઉદ્યરૂપ પર્વત પર આરૂઢ હુવા,
૨ સંસારસમુદ્ર કેા તૈરનેમેં નૌકા (સ્ટીમર) સમાન.

તુમ હિ હો ભવઝાઝ ગિરિવર !

તુમ હિ હો ભવઝાઝ.

સિદ્ધં ૩

યુગાદીશ્વર સિદ્ધગિરિ રાયા,
ધ્યાન ધરાયા, વાંછિત પાયા;

તુમ હિ હો ભવઝાઝ, ગિરિવર !

તુમ હિ હો ભવઝાઝ.

સિદ્ધં ૪

નેમિ-લાવણ્ય સેવકે ગાયા,
તીરથરાયા, પ્રણુમી પાયા;

દક્ષ તણા મનોહાર, ગિરિવર !

દક્ષ તણા મનોહાર.

સિદ્ધં ૫

૨૧. આદિજિન-સ્તવનમ્

(જનારા જય છે તું કયાં, અમારાં આંસુ લૂતો જન-એ રાગ)
[ગઝલ]

જીવન આધાર જિનવરને, ભજી જીવ લાવો લેતો જ;

૧ દિવાકર આદિ જિન ભજને,

૨ જિગર જ્યોતિ જગાતો જ. જીવન — (ટેક)

૧. સૂર્ય સમાન આદિજિનના ભજનથી. ૨. આત્મજ્યોતિ.

વિકસ્વર બોધથી કીધાં, જેણે યુગજિક મન કમળો;
 ૧ નિવારક કર્મ રજનીથી, ઉદય-પ્રભાત જોતો જા.
 જીવન૦ ૧

ભરતને સૌ કળા શીખવી, વળી બાહુબળીજીને;
 કહ્યા ૨ લક્ષણ તણા અર્થો, ચતુર સુજાની ગાતો જા.
 જીવન૦ ૨

લીપી વિજ્ઞાન પ્રાક્ષીને, ગણિતનું જ્ઞાન સુંદરીને;
 સમર્થ્યું વામ હસ્તેથી, અંતર વિજ્ઞાન લેતો જા.
 જીવન૦ ૩

અઠાર કોડાકોડી સાગર, થકી જે બંધ મુક્તિદાર;
 ભરતમાંહિ પ્રથમ ખોલ્યું, પ્રથમ જિનરાજ ભજતો જા.
 જીવન૦ ૪

મૈયા મરદેવીના હસ્તે, જગત ઉપકારને વાસ્તે;
 નેમિલાવણ્યનો દક્ષ, કહે જિન ધ્યાન ધરતો જા.
 જીવન૦ ૫

૧ કર્મરૂપી રાત્રિને દૂર કરનારા. ૨ સામુદ્રિકશાસ્ત્ર.

૨૨. શ્રીઝગડીયા તીર્થાધિપતિ-સ્તવનમ્.

(બચપનકા યાદ આયા, ભૂલા હુઆ જમાના-એ રાગ)

[જેવી કરે છે કરણી...છત્યાદિ રાગોમાં પણ ગવાય છે.]

ઝગઝગતા ઝગડીયા-તીર્થેશ દર્શ પાના;
ગુન ગાકે આદિ જિનકા, ભવદુઃખકો મીટાના.

ઝગા૦ ૧

માણેક દીપચંદા, રવિસે ભી જો ઉમંદા;
અધિકા પ્રકાશ કારી, નાલિકે નંદ ભજના.

ઝગા૦ ૨

મોહન મૂર્તિ જિનકી, પારસ માણી સી પલકી;
કલ્યાણ અર્થી ! ભજ કર, કલ્યાણ કંદ પાના.

ઝગા૦ ૩

શાંતિ સુધા કે ધામી, જગસ્વામી નામી નામી;

લક્ષ્મિ ગુલાબ જલસે, સંતાપ કેા શમાના.

ઝગાં ૪

નેમિ-લાવણ્ય કેરા, શિશુ દક્ષ કા સહારા;
બનસિંહ રૂપ જિનસે, અધ હાથી કેા ભગાના.

ઝગાં ૫

૨૩. શ્રીઝગડીયા તીર્થાધિપતિ સ્તવન

(રાગ-કાલી કમલી વાલે તુમયેં લાખેા સલામ.)

ઝગડીયાના આદિ જિનને પ્રેમે નમન-(અંચલી)

ઋષભ જિણુંદની પડિમા ભારી,

સુરનરના મનને હરનારી;

૧ લાવણ્ય અપાર, જિનને પ્રેમે નમન. ઝગાં ૧

દેશદેશનાં યાત્રિક આવે, દર્શન પૂજનથી સુખ પાવે;

સાધે સિદ્ધિ સાર, જિનને૦ ઝગડીયાં ૨

૧ સૌંદર્ય.

મનોરથ મનના સઘળા ફળીયા,
મરૂદેવી ^૧ નાનડીયા મળીયા;
ઠ્ઠીયા લવના તાપ, જિનને૦ ઝગડીયા૦ ૩

પરઉપકારી જગહિતકારી,
મિથ્યાતિમિરને દૂર નિવારી;
કેવળ જ્યોતિ જગાવ, જિનને૦ ઝગડીયા૦ ૪

લવલવ તારા ચરણુની સેવા,
આહુ' નિત્યે શિવસુખ દેવા;
વિનંતિ સ્વીકાર, જિનને૦ ઝગડીયા૦ ૫

તપગચ્છનાયક નેમિસૂરીશ્વર,
તસ પદ્મધર લાવણ્યસૂરીશ્વર;
શાસનના એ સ્થંભ, જિનને૦ ઝગડીયા૦ ૬

રઘાયાપુરીથી તસ ઉપદેશે,

૧. મરૂદેવીમાતાના પુત્ર. ૨. છાણીગામથી.

ધુરાશા સંઘ લાવે હર્ષે;

કીધું ઉજ્જવળ કૂળ, જિનને૦ ઝગડીયા૦ ૭

મણિ માણેકસી આંગી રચાવે,

નિર્મલ લાવે આનંદ પાવે;

વર્તે લીલા દહેર, જિનને૦ ઝગડીયા૦ ૮

ઓગણીસ તાણું કાગણુમાસે,

શુદ્ધ ખીજે જાત્રા કરી હોંસે;

દક્ષ લહે ભવતીર, જિનને૦ ઝગડીયા૦ ૯

૨૪. કાવિતીર્થ નાયક સ્તવનમ્.

(રાગ—સર શ્રીરેશીકી તમના.)

કાવિમંડળુ ^૧દુરિત ખંડણુ, પૂરણુ પુણ્યે ભેટીયા;

નાભિનંદન મુખડું નીરખી, હુરખી સંકટ મેટીયા.

(ટેક)

આદિ નરિંદા આદિ મુણિંદા,
 આદિ જિણુંદા છે દિણુંદા;^૧
 આદિ તીરથ-નાથ દેવિંદા,
 જગે ઝગે તુજ જ્યોતિ અમંદા. કાવિં ૧

ઋષભ જિનવર ચરણ ચીલે,
 મુક્તિ મારગ સ્હેજે મીલે;
 અષ્ટ કર્મના દળને પીલે,
 ભવિ સદા આનંદ ઝીલે. કાવિં ૨

કામિતપૂરણ સુરમાણી પાયા,
 સફળ થઈ અમ કામના;
 ભાવઠ ભવની દૂર થઈ,
 જેથી ટળી કુવાસના. કાવિં ૩

ત્રિવિધ તુજ સેવ ના હેવા,^૧
 સુર અસુર નર નાયક જેવા;
 ચાહું સદા જિન-ચરણ સેવા,
 મુક્તિનિલયના મેવા દેવા.

કાવિ. ૪

ઐગણીસ ચોરાણું સાલ માઘે,
 વઢ બારસે યાત્રા કરી;
 પ્રથમ^૨ ધર્મનાયક નમી,
 સ્થંભતીર્થથી આવી કરી.^૩

કાવિ. ૫

પ્રણમી નેમિસૂરિરાયા,
 ગુરુ લાવણ્યસૂરિ^૪ પાયા;
 દક્ષ સદા કર જોડી વિનવે,
 લળી લળી જગદીશ ગાયા.

કાવિ. ૬

૧ સેવા કરવાની ટેવવાળા. ૨ પ્રથમ શ્રી ધર્મનાથ
 સ્વામિજીને નમીને, અથવા આ આરામાં પ્રથમ
 ધર્મના પ્રવર્તક શ્રી આદિજિનને નમન કરીને.
 ૩ ખંભાતથી આવીને. ૪ ચરણો.

૨૫. જાવાલમંડન શ્રી આદિજિન સ્તવનમ્.

(રાગ—ભૈરવી, તાલ—ત્રિતાલ)

(પ્રભુ આપ અવિચલ નામી છો—એ રાહ)

પૂજો પ્રણમો પ્રથમ જિણુંદા,
નાભિનરિંદ કે નંદાજી;

ભાવભરી ભક્તિ રસસે,
સીંચો શિવતર કંદાજી—(ટેક)

પ્રથમ નરેશ્વર પ્રથમ મુનીશ્વર,
પ્રથમ જિનેશ્વર ધ્યાનાજી;

પ્રથમ ચતુર્વિધ સંઘકે સ્થાપક,
વૃષભલંછન ગુન ગાનાજી—પૂજો ૦ (૧)

ચંદ્ર કલંકી પ્રભુ અકલંકી,
રવિ વિભુમેં ભી જુદાઈ જી;

લોક અલોક પ્રકાશક કેવલ,—
જ્યોતિ જિનકી સવાઈ જી—પૂજો ૦ (૨)

અસ્તોદય યુત ચંદ્ર સુરજ હૈ,
 રાહુસે ગ્રહણકો પાતે જ;
 નિત્યોદય યુત પ્રભુ મેરે ખ્યારે,
 કર્મ રાહુકો હટાતે જ-પૂજો (૩)
 ભવ્ય લોહા કો કંચનકર્તા,
 પાર્શ્વમણી હૈ ઉમંદાજ;
 શાન્તિનિકેતન સુમતિકે દાતા,
 યુગાદીશ જિનચંદાજ-પૂજો+ (૪)
 જવાલ-મંડન જિનવરજકા,
 મહિમા અપરંપારાજ;
 નેમિ-લાવણ્ય ચરણોપાસક,
 દક્ષવિજય દુઃખ હારાજ-પૂજો (૫)

+ ઈસ ગાથામેં અર્થાપત્તિસે જવાલ (મારવાડ
 મેં શ્રીઆદિ-સુમતિ-ચંદ્ર-શાન્તિ પાર્શ્વ જિનવરેં
 પાંચ મંદિર રૂપ પંચતીર્થોંકા ભી સૂચન કીયા ગયા હૈ

૨૬. શ્રી સ્થાન પાર્શ્વનાથ-સ્તવનમ્

(નાગર વેલીઓ રોપાવ, તારા રાજ મહેલોમાં—એ રાગ)
 થંભણુ મંડણુ ^૧સ્વામ, કરં ^૨પ્રણયે પ્રણામ;
 થંભણુપાસ જિણુંદ, કરં પ્રણયે પ્રણામ (અંચલી)
 શિરતાજ પાયા આજ, જેથી ધન્ય દિવસ આજ;
 સિધ્યાં વાંછિત કાજ, કરં પ્રણયે પ્રણામ.—થંભણુ૦ ૧
^૩કામઘટ મુજ ^૪ઘટમાં, પ્રકટયો તું હિ પલકમાં;
 આનંદ મંગલકાર, કરં પ્રણયે પ્રણામ—થંભણુ૦ ૨
 સુરનરનાયક પ્યારા, કોટિ દાસ પ્રભુ છે તારા;
 તું મુજ એક આધાર, કરં પ્રણયે પ્રણામ—થંભણુ૦ ૩
 સુમતિદાતા સુમતિ આપ, કાપી પાપ ^૫અમાપ;
 મારી મોહને ^૬થાપ, કરં પ્રણયે પ્રણામ—થંભણુ૦ ૪
 નેમિસૂરીચર નેહ, ગુરૂ લાવણ્યસૂરિ સોહ;
 દક્ષ જીગર ઉગાર, કરં પ્રણયે પ્રણામ—થંભણુ૦ ૫

(૧) સ્વામિ. (૨) પ્રેમપૂર્વક. (૩) મનોવાંછિત-
 દાતાર કામકુંભ. (૪) મારા અંતરમાં. (૫) અગણીત
 (૬) તમાચો.

શ્રી નૂતન જિનસ્તવન-ચૌવીશી.

મંગલાચરણમ્

(હરિગીત છંદ)

પ્રણમી પ્રણયે ત્રૈણ કરણે કારણે મંગલ તણા;
ચૌવીશ જિનને જે સદા સુખ સંપદા દાતા ઘણા;
જગપૂજ્યના પણ પૂજ્ય જેને પૂજ્યભાવે પૂજતા,
સહુ દેવમાં દેવાધિદેવા મોક્ષ મેવા આપતા. ૧
કલ્લોલ મંગલ જલ તણી ૧ કલ્લોલિની મલહારિણી,
રતરણી-સમાણી તારિણી ભવસિંધુની તમવારિણી;
અગણીત ગુણમણી ખાણી,
વાણી ૩ સ્નાવિણી અમૃત તણી,
જિનરાજ ૪ વદનાદ્રિ તણી હૃદયે ધરી કુમતિ હણી. ૨

૧ નદી. ૨ નૌકા સમાન, અથવા સૂર્ય સમાન.
૩ ઝરાવનારી. ૪ શ્રીજિનમુખરૂપી પર્વતમાંથી નીકળેલી.

સ્થાનપતિ શ્રીપાર્શ્વપતિ?

શ્રીપાર્શ્વજિનપતિને સ્મરી;
તપગચ્છનાયક નેમિસૂરિ-રાજને વંદન કરી;
ગુરુરાજ શ્રીલાવણ્યસૂરિ-રાયને હૃદયે ધરી,
ચોવીશી વિરચું દક્ષ હું જિનરાજના સ્તવને કરી.૩

૧. શ્રી કેસરીયાજી-આદિજિન સ્તવનમ્.

(રાગ-ગઝલ)

કેસરીયાનાથ કા વંદન, અનાદિ પાપ નિકંદન;
ધુલેવા રગૌવ કે મંડન, મરુદેવીજી કે નંદન.
કેસરીયા૦ (ટેક)

કેસરકે ઝઢર સે પૂજિત, કેસરીયા નામ હૈ ૪ પુનિત;

૧ પાર્શ્વનામના યક્ષના સ્વામી. ૨ ગામ. ૩
ઢગલાથી. ૪ પવિત્ર.

૧ અઠારહ વર્ણુસે વંદિત, ૨ભૂપાલોંસે સદા સેવિત.

કેસરીયા૦ ૧

પ્રતિમા હૈ ચમત્કારી, જિસે હૈ તીર્થ યહ ભારી;
સભી દેશોં કે નરનારી, પૂજનસે લાભ લેં ભારી.

કેસરીયા૦ ૨

પતિતપાવન તરન તારન, દુઃખી કે દુઃખ નિવારન;
અનાથોં કે સદા પાલન, કરો ભવ પાર ઉતારન.

કેસરીયા૦ ૩

૧ અઠારે જાતિઓથી, યા તમામ આલ-
મથી. ૨ રાજાઓથી અથવા ભૂપાલસિંહ
નામના આધુનિક મહારાણાથી સેવિત, કે જેમના
પિતા મહુમ મહારાણા શ્રી કુતેસિંહજીએ ૨૩૫૦૦૦
એ લાખ પાંત્રીશ હજાર રૂપીઆનો મુકુટ શ્રી કેસરી-
યાજીને મસ્તકે ચઢાવ્યો હતો. તેઓ કેસરીયાજી
ભગવાનની પરમ ભક્તિથી શ્વેતાંબરીય વિધિપૂર્વક
પૂજા પણ કરતા હતા.

તુંહિ હૈ આદિ ભૂપેશ, તુંહિ હૈ આદિ યોગીશ;
તુંહિ હૈ આદિ તીર્થેશ, તુંહિ હૈ આદિ દેવેશ.
કેસરીયા૦ ૪

નેમિ-લાવણ્ય ચરણોંકા, ઉપાસક દક્ષ ગાવતહૈ;
જિણુંદકી ભક્તિ નૌકાસે, ભવોદધિ^૧ પાર પાવતહૈ.
કેસરીયા૦ ૫

૨. શ્રી અજિતજિન-સ્તવનમ્.

પૂછે મને તો હું કહું, દિલદાર હો તો આવી હો—એ રાગ)
મૂર્તિ તારી નિર્વિકારી, હિતકાર હોતો આવી હો;
દેખી નૈનાનંદકારી, મનહાર હો તો આવી હો.
મૂર્તિ૦ ૧

મદ મોહ માયા વારતી, વીતરાગતા અપનાવતી;
શમસુધા પીવરાવતી, અમીધાર હો તો આવી હો.
મૂર્તિ. ૨

૧ શિવપંથ ને ઉજ્યાલતી, આનંદ ચંદની ખીલતી;
 ૨ કલ્યાણ રસને ઝીલતી, રસદાર હો તો આવી હો.
 મૂર્તિં ૩

અજીત પદવી વિશ્વમાંહિ, અજિત જિનની છે સહિ;
 ઉપમા બધી જીતી રહી, જયકાર હો તો આવી હો.
 મૂર્તિં ૪

નેમિ-લાવણ્ય-દક્ષે સ્તવી,
 ૩ શિવશર્મની એ અનુભવી;
 સેવે સદૈવ સવી ભવી, શિવકાર હો તો આવી હો.
 મૂર્તિં ૫

૩. શ્રી સંભવજિન-સ્તવનમ્.

(નાગર વેલીઓ રોપાવ, તારા રાજમહેલોમાં-એ રાગ.)

સંભવ દેવને વસાવ, તારા ચિત્ત-મંદિરમાં;
 દેવાધિદેવને વસાવ, તારા ચિત્ત-મંદિરમાં (ટીક)

૧ મોક્ષમાર્ગને. ૨ હિત અથવા સુવાર્ણ. ૩
 મુક્તિના સુખની.

ભક્તિ સુધારસ ઝીલી, આતમ ધ્યાનથી ખીલી;
શ્રદ્ધા જ્યોતિઓ જગાવ, તારા ચિત્ત-મંદિરમાં.
સંભવ૦ ૧

શ્રાવસ્તિ નગરી જાયા, જેની કંચન-વણી કાયા;
સેનાનંદને વસાવ, તારા ચિત્ત-મંદિરમાં.
સંભવ૦ ૨

દિલવર દિલ વસાઈ, હુટાઈ કષાય કસાઈ;
જયાણા તોરણ બંધાવ, તારા ચિત્ત-મંદિરમાં.
સંભવ૦ ૩

અનંત ગુણાકર સેવા, કર શિવ-મેવા લેવા;
મંગળ ઘંટડી બજાવ, તારા ચિત્ત-મંદિરમાં.
સંભવ૦ ૪

નેમિ સૂરીશ્વરશાયા, પ્રણમી લાવણ્યસૂરિ પાયા;
દક્ષ-જીવન ઉદ્ધાર, તારા ચિત્ત-મંદિરમાં.
સંભવ૦ ૫

૪. શ્રી અભિનંદન જિન-સ્તવન.

(જેવી કરે છે કરણી, તેવી તરત ફળે છે—એ રાગ.)

જિણુંદ ચંદ વાણી, અનુપમ અમી^૧ સમીર છે;
ગુણુરત્ન કેરી ખાણી, બુધ^૩—માનસે રમી છે.

જિણુંદ૦ (૧)

મીઠાશ જેની જાણી, ળગવો ખધા ગળે છે;
જસ પાન કાને કરતાં, ભવ—વ્યાધિઓ ટળે છે.

જિણુંદ૦ (૨)

પશુઓ જે આવે પતરણાં, સાકર શરણુ ધરે છે;
શરમાઈ મીઠી દ્રાક્ષો, વનવાસને ધરે છે.

જિણુંદ૦ (૩)

૬ પીલુમાં પીલાઈ ૭ ઈક્ષુ, અભિમાનને તળે છે;

૧ અમૃત. ૨ સરખી. ૩ દેવો અથવા પંડિતોના હૃદયમાં રમી રહી છે. ૪ અહંકાર. ૫ ધાસ. ૬ યંત્રમાં. ૭ શેરડી.

૧અભિનંદનીય તે છે, ૨અભિવંદનીય જે છે.

જિણુંદ૦ (૪)

નેમિ-લાવણ્ય-ચરણે, શરણે રહી ભણે^૩ છે;
જિનવાણી નાવ સંગે, ભવતીર દક્ષ લે છે.

જિણુંદ૦ (૫)

૫. શ્રીસુમતિજિન-સ્તવનમ્.

(જાઓ જાઓ એ મેરે સાધુ રહો ગુરુ કે સંગ-એ રાગ)

સેવો સેવો, પ્રેમેરે પ્રાણી, સાચો *સુમતિ સંગ,
(ટેક)

૧ તે ચોથા અભિનંદન સ્વામીની વાણી છે; અથવા
અભિનંદન એટલે પ્રશંસાને લાયક તે વાણી છે. ૨
ભક્તિઅહુમાન પૂર્વક વંદન કરવા લાયક. ૩ કહે છે.

*સુમતિનાથ ભગવાન અથવા સુંદરમતિ, યાને
નિર્મળ ભાવના. (તેનો સંગ-સોખત-પરિચય.) આવી
રીતે દરેક સુમતિ શબ્દમાં સમજવું.

કાલ યમ જખ આયગા એક દિન,
 પ્રાણ ચલે પરલોગ;
 તન ધન જોખન સખ પરિવારા,
 કોઈ ન આવે સંગ. સેવો સેવો. ૧

અનંગ^૧ ભુજંગ^૨ર સે જંગ^૩ જગા હૈ,
 ઝહર બસા જગ અંગ;
 સુમતિ સંગ સુધારસ પાને,
 વમત હલાહલ^૪ ઢંગ. સેવો સેવો. ૨

સુમતિ જિન કે સંગે રંગે,
 ઝીલના સુમતિ પગંગ;
 કુમતિ તુરંગ^૬ કે તંગ^૭ કેા તજકે,
 કરના માનસ^૮ અંગ,૯. સેવો સેવો. ૩

૧ કામદેવ અર્થાત્ વિષયવાસના. ૨ સર્પ. ૩ યુદ્ધ-
 સંગ્રામ. ૪ ઝેર. ૫ ગંગાનદી. ૬ ઘોડાની. ૭ લગામ,
 ૮ મન. ૯ પવિત્ર.

સમેત શિખરપે શિવપદ^૧ પાકે,
શાંત કીયા ભવરંગ^૨;

સુમતિ કેસરી^૩ દીલ બસાકે,
હરના કર્મ^૪ કુરંગ. ૪ સેવો સેવો ૦ ૪

મંગલાનંદકે^૫ સંગ પ્રસંગે,
આનંદ મંગલ રંગ;

નેમિ-લાવણ્ય સેવક દક્ષકી,
શોષત કુમતિ^૬ તરંગ. સેવો સેવો ૦ ૫

૬. શ્રીપદ્મપ્રભજિન-સ્તવનમ

(બાબા મનકી આંખે ખોલ-એ રાગ.)

ખ્યારા જ્ઞાન ખજાના ખોલ, જ્ઞાન ખજાના ખોલ,
ખ્યારા જ્ઞાન ખજાના ખોલ.

૧ પામીને. ૨ સંસારના રંગો એટલે જન્મ-મરણાદિક. ૩ કેસરિસિંહ. ૪ હરણુ-મૃગ. ૫ મંગલા-માતાના પુત્ર. ૬ કુમતિરૂપી જળની છોળો.

અખુટ ખજાના તેરા ખાસા,
અનંત ગુણોંકા હૈ વાસા;

જગમેં દાતા, જગમેં ત્રાતા,
તીન રતન સેવકકો દે દે, કરના ઋદ્ધિ કલ્લોલ.

ખ્યારાં ૧

અનંત કેવલ દર્શનધારી,
ગુણ-રયાણુ-રયાણુાયર^૧ ભારી;
તુજ મહિમા હૈ અપરંપારી,
કરુણાસાગર કરુણા લાકર,

હરદે દુઃખદંદોલ. ખ્યારાં ૨

રપંકજ જયું જલ ૩પંકસે ન્યારા,
તૈસે તું હૈ ભોગકર્મસે ન્યારા;
પદ્મપ્રભુ મેરે પ્રાણુસે ખ્યારા,

૧ ગુણુરત્નોના સાગર. ૨ કમળ. ૩ કાદવકીચ્ચડ.

૬૫

મુજ મન^૧ પદ્મહલોં વિકસાકર,

જ્ઞાન સુધારસ ઢાલ. ખ્યારા૦ ૩

^૨બુધમાનસમેં નિશદિન સોહિ,

તુજ ગુણુપદ્મો જગજન મોહિ;

મુજ મન ^૩મધુકર લીનો નેહિ,

અનુપમ પ્રેમ ^૪મરંદ બહાકર,

^૫રંગ લગાઓ ચોલ^૬. ખ્યારા૦ ૪

નેમિસૂરીશ્વર પદ્મપ્રદીપક,

ગુરુ લાવણ્યસૂરિ પય સેવક,

દક્ષ સદા કર જોડ કહત હૈ,

મોહ મહા માતંગ^૭ લગાકર,

મુક્તિ દે અનમોલ. ખ્યારા૦ ૫

૧ હૃદયકમળ પત્રો. ૨ દેવ અથવા પંડિત પુરુષોના
મન-સરોવરમાં. ૩ ભમરો. ૪ પ્રેમરૂપી સુગંધિપ્રુલનો
મધુર રસ. ૫ પ્રેમ. ૬ ઘણી લાલીવાળો પાકો રંગ,
આવો ચોળમજીકનો રંગ કહેવાય છે. ૭ હાથી યા ચંડાળ.

૭. શ્રી સુપાર્શ્વજિન સ્તવનમ્.

(હૃદયમાં સ્નેહ સાચો ત્યાં, જીવનનાં માન ઓછાં છે.)

[રાગ—ગઝલ.]

જગતમાં દેવ સાચો તું, તુંહિ જગતાજ મોટો છે;
તુંહિ જિનરાજ તૂઠે ત્યાં, જીવન આદર્શ મોટો છે.
જગતમાં (ટેક)

મોટાનો આશરો મોટો, ખજાને કે નહિં તોટો;
અનેરો^૧ આશરો ખોટો, તુંહિ ભવઝાજ મોટો છે.
જગતમાં ૧

તુંહિ ત્રાતા તુંહિ બ્રાતા; તુંહિ શિવશર્મનો^૨ દાતા;
તુંહિ તિન કાળનો જ્ઞાતા, તુંહિ શિરતાજ મોટો છે.
જગતમાં ૨

ચખાડી પ્રેમના ભાતા, ભવિક મન આપતા જ્ઞાતા;
ખપાવો કર્મના ખાતા, તુંહિ જગતાત મોટો છે.
જગતમાં ૩

૧ ખીજનો ૨ મુક્તિસુખને આપનાર.

૬૭

સાખી.

લોહું મટી સોનું બને, પારસ મણીની પાસ;
પ્રભુ સુપાર્શ્વના સંગથી, તિમ કલ્યાણ^૧ વિલાસ.

જગતમાં ૦ ૪

સાખી.

નેમિ લાવણ્ય સેવના, કરતાં મન ઉલ્લાસ;
નિશ્ચિન શિશુ દક્ષના, કાપો કર્મ-કંકાસ.

જગતમાં ૦ ૫

૮ શ્રી ચંદ્રપ્રભજિન-સ્તવનમ્.

(મैं બનકી ચીડીયા બનકે બન બન બોલું રે-એ રાગ)
મैं ચંદ્રપ્રભુ મુખચંદ પુનમચંદ ધ્યા....વું....રે.
મैं જિનકા સંગી બનકે દિલ ઉલસા....વું....રે.
મैं કાલ છાલ^૨ છટકાવું,
નહિં મોહ પાશમેં આવું,

૧ હિત અથવા સુવર્ણનો વિલાસ. ૨ યમરાજના
સંગને નસાકું યા પાછળ પડેલા મૃત્યુને હટાવું.

મૈં ખાલ ખાલ, કર પાલ પાલ,

હિલવર જિન દિલ લાવું—

ગુણ ગણ ગા....વું....રે. મૈં ચંદ્ર ૦ ૧

મૈં ચંદ્રપુરી નલ^૧—ચંદ જિણુંદપદ ધ્યા....વું....રે.

મૈં ચિત્ત ચકોર કે ચંદ જિણુંદ ચંદ ગા....વું....રે.

મૈં ^૨આલપાલ વિલસાવું,

નહિ લવ^૩ ભાલ મૈં પાવું.

દુઃખ ટાલ ટાલ, હર કાલ ^૪આલ;

પલપલમેં મંગલ પાવું—

ગુણ ગણ ગા....વું....રે. મૈં ચંદ્ર ૦ ૨

મૈં નેમિ—લાવણ્ય—સેવક દક્ષ કહા....વું....રે.

મૈં કરણા—સાગર—ચંદ્ર—ચકોર બન જા....વું....રે.

મૈં તાલ તાલ ગુન ગાવું,

મૈં મનકજકો^૫ વિસાવું;

૧ આકાશ. ૨ સેવા—ભક્તિ. ૩ વૃક્ષો તથા પાણી
વિનાનું શૂન્ય જંગલ. ૪ વાધ યા ચંડાળ. ૫ હૃદયરૂપી
કમળને.

ધર વહાલ વહાલ, કર ન્યાલ ન્યાલ,
મૈં નિશદિન શીશ નમાવું—

ગુણ ગણ ગા....વું....રે. મૈં ચંદ્રં ૩.

૯ શ્રી સુવિધિજિન-સ્તવનમ્.

(પૂજારી મોરે મંદિરમે આવો—એ રાગ.)

ભવી....યા....! સુવિધિ જિનકો ધ્યાવો,

ભવી....યા....! સુવિધિ જિનકો ધ્યાવો. (ટક)

પ્રેમે ભક્તિ-સુધા-ગંગામેં (૨),

જીવન-નાવ ચલાવો,

—ભવીયાં ૧

૧ મધુકર જયુ પ્રીતિ ૨ માલતી,

ત્યુ પ્રભુ પ્રીતિ જગાવો....;

જિનસે પાવો ૩ શમસુખકો તુમ,

૪ સુવિધિ-રંગ લગાવો.

ભવીયાં ૨

૧ ભમરો. ૨ મોગરાની જાતનું ફુલ. ૩ સમતા
સુખ અથવા ઇન્દ્રિયોને દમન કરવાથી ઉત્પન્ન થ
સુખ. ૪ સુવિધિનાથ ભગવાનની સાથેનો પ્રેમ
અથવા સદ્વિધિ ક્રિયાકાંડાદિ પ્રત્યે અભિરુચિ.

૧ ભવવન-કષ્ટ ભયો જ્યુ નાસે,
રંગે યે જિન ગા....વો....;
ધ્યાન ધરી નીર ખીર પરે તુમ;
જ્યોતિસે જ્યોતિ મિલાવો.

ભવીયા૦ ૩

ભક્ત કુમુદ^૨-કું ચંદ્રવદન હૈ,
આનંદ મંગલ પાવો;

અધ્યાતમ ધ્યાન સુધારસ ધારા,
અપને ઉઘટમેં બહાવો.

ભવીયા૦ ૪

નેમિ-લાવણ્ય સેવક દક્ષકા,
નમ્ર કથન દિલ લાવો;

૪ સુવિધિ-સુધાકર-ચરણ-સુધાસે,

૫ અજરામર પદ પાવો.

ભવીયા૦ ૫

૧ સંસારરૂપી અરણ્ય. ૨ ચંદ્રવિકાસી કમળ. ૩ હૃદયમાં. ૪ સુવિધિનાથ રૂપી ચંદ્રના કીરણોમાંથી ઝરતા અમૃતના પાનથી, અર્થાત્ સુવિધિચંદ્રના ચરણા-મૃતથી. ૫ મોક્ષપદ.

૧૦ શ્રી શીતલજિન-સ્તવનમ્.

(વાલમ આય વસો મોરે મનમેં-એ રાગ.)

શી....ત....લ....ના....થ ! રહો મોરે દિલમેં.

શી....ત....લ....ના....થ! રહો મોરે દિલમેં (ટેક)

^૧સોવન કા....યા, તુમ હિ....પા....એ,

તુમ ગુન રસીયા, ^૨સુરપતિ ગાવે,

^૩દ્દરથ નંદા....નંદ તુઠત જળ,

આનંદ મંગલ પલમેં.

શીતલ૦ ૧

શીતલતા સોહિ તુજ ભારી,

ભવમેં ^૪ભવદ્વ દહન નિવારી;

શીતલ છાયા ^૫છાય રહી હૈ,

જિનવર ! લોચન ^૬દલમેં.

શીતલ૦ ૨

સુવર્ણવર્ણી. ૨ ઈંદ્ર. ૩ દ્દરથરાજ અને નંદા-
રાણીના પુત્ર. ૪ સંસારરૂપી દાવાનલ. ૫ પ્રસરી રહી
છે. ૬ બંને આંખોમાં.

મોહ મહા ^૧વડવાનલ વારી,
સમેતશિખરપે શિવપદ ધારી;
શીતલ ! શીતલ ચંદન—ચંદન સે,
સોહત લોક સકલમેં.

શીતલ૦ ૩

જગમેં મેરો તું હિતકારી,
આનંદકારી જગ ઉપકારી;
શીતલ ! શીતલ જ્યોતિ જગાદો,
અમ અંતર—નલતલમેં ^૨.

શીતલ૦ ૪

નેમિસૂરીશ્વર પદ ^૩પ્રભાકર,
ગુરુ લાવણ્યસૂરીશ્વર ક્રિંકર;
દક્ષ ચક્રોર કે ચંદ્ર ! શીતલ જિન !
ગુણ ગાવું પલ પલમેં.

શીતલ૦ ૫

૧ હરીયામાં ઉત્પન્ન થતો અગ્નિ. ૨ અમારા
હૃદયરૂપી આકાશના—તળમાં. ૩ સૂર્ય.

૧૧ શ્રી શ્રેયાંસનાથ જિન-સ્તવનમ્.

(રાગ-ઝટ જાઓ ચંદનહાર લાવો, ઘુંધટ નહિ ખોલું હું.)

નિત આપો, શ્રેયાંસનાથ આપો,
શ્રેય-અંશ આપોને;

રંગ લાગ્યો શ્રેયસ્કર તારો,
સેવક કષ્ટ કા....પોને. (અંચલી)

(સાખીઓ.)

સુર અસુર નર નાયકો, સેવક તારે અનેક;
શ્રેય-પદવી-દાયક! વિભો!, અમારે આધાર તું એક રે;

સેવક કષ્ટ કા....પોને. નિતં ૧

શ્રેય-વિધાયક શાશ્વતો, તુમ ગુણ રત્ન ભંડાર;
ગુણ એક આપી પ્રેમથી, રંક જીવન ઉદ્ધાર રે—

સેવક કષ્ટ કા....પોને. નિતં ૨

ભક્તિ અધિકી મુક્તિથી, એ અમ રંગ અભંગ;
અમક ખેંચે જિમ લોહને, તિમ ભક્તિમુક્તિનો પ્રસંગ રે

સેવક કષ્ટ કા....પોને. નિં ૩

તરણ તારણ જગતાજ તું, ભવજલધિમાં જહાજ;
કાજ અમારાં સારીને, શિવપુરીનું દે....જો રાજ રે-

સેવક કષ્ટ કા....પોને. નિતં ૪

પ્રણમી નેમિસૂરીશ્વરા, વળી ગુરૂ દાવણ્યમુણિદં
દક્ષ શિશુ એમ વિનવે, શ્રી શ્રેયાંસનાથ જિણુંદ રે-

સેવક કષ્ટ કા....પોને. નિતં ૫

૧૨ શ્રી વાસુપૂજ્ય જિન-સ્તવનમ્.

(મથુરામાં ખેલ ખેલી આવ્યા, -એ રાગ.)

૧ વસુપૂજ્ય-રાય જયા જયા,

હો જી....વ ! વાસુપૂજ્ય પાયા. (અંચલી)

૨ વાસવ-પૂજ્ય જે પૂજ્ય જગતના;

૩ શિરતાજ આજ પાયા, હો જીવ ! ૦ ૧

૪ કામિતપૂરણ પૂરણપૂણ્યે,

કામકુંભ કામધેનુ પાયા, હો જીવ ! ૦ ૨

૧ વસુપૂજ્યરાજ અને જયારણીના સુપુત્ર. ૨
ધંદ્ર. ૩ માથાના મુગટ. ૪ ઇચ્છિત.

૧ભાવઠ લવની આજ મારી ભાંગી,
 ચિંતામણી ચિત્ત ૨ઠાયા, હો જીવ !૦ ૩
 મનોમંદિરમાં સુરતરૂ ૩ફાળ્યો,
 આંગણે અમી વરસાયા, હો જીવ !૦ ૪
 માનવભવ મૈં પાવન કીનો,
 ભક્તિ-દીપક પ્રકટાયા, હો જીવ !૦ ૫
 ૪વાસરમણી સમ વાસુપૂજ્ય પૂજી,
 ૫મનપંકજ વિકસાયા, હો જીવ !૦ ૬
 ૬સુમનની ૭સુવાસના-માળા પહેરાવી,
 વાસો ૮કુવાસના ભગાયા, હો જીવ !૦ ૭
 ૯વસુપુંજ-પૂજિત પ્રેમે વધાવી,
 કલ્યાણ મંગલ લાયા, હો જીવ !૦ ૮

૧ ઉપાધિ જંજળ-ફલેશ. ૨ સ્થાપન કર્યા.
 ૩ નવપદ્મવિત થયો, અર્થાત્ ચોમેરથી ફળકુલ-
 વળો થયો. ૪ સૂર્ય. ૫ મનરૂપી કમળ. ૬ પુલ અથવા
 સુંદર મન. ૭ શુભભાવનાઓ અથવા સુગંધ. ૮ નીચ-
 ભાવના, અથવા દુર્ગંધ. ૯ ધનપુંજ અર્થાત્ પુષ્કળ લક્ષ્મી.

નેમિ-લાવણ્ય-પય-સેવક દક્ષે,

જિણુંદ ગુણગણ ગાયા, હો જીવ ! ૦ ૬

૧૩. શ્રી વિમળનાથ-જિનસ્તવનમ્.

[બુલ બુલ અમારું ઉડી ગયું ત્યાં-એ રાગ]
[અથવા-કાલી કમલી વાલીયાં...એ રાહ.]

૧વિમળદર્શન મળી ગયું ત્યાં,

૨વિમળદર્શન ઠહળી ગયું.

વિમળ અમારું મન થયું ત્યાં,

૪વમળ ભવનું ટળી ગયું. (અંચલી)

વિમળ જિનના વિમળ રાગે,

વિમળ મતિની જ્યોતિ જાગે;

કુમતિ^૫તમ ૧અમ બળી ગયું-વિમળ૦ (૧)

૧ વિમળનાથ ભગવાનનું પવિત્ર દર્શન, શ્રીવીત-
રાગ દર્શન અથવા મત, યાને નિર્મળ દર્શન. ૨ નિર્મળ
શ્રદ્ધા, શુદ્ધ સમ્યક્ત્વ. ૩ પ્રાપ્ત થયું. ૪ આવર્ત=સંસાર
સમુદ્રની ભમરીમાં ભમવું તે. ૫ અધારું. ૬ અમારું.

વિમળ જિન નિજ ગુણ ^૧કટારે;

કર્મ ^૨કટક વિકરાળ વિદારે;

જન્મ મરણ દુઃખ ટળી ગયું—વિમળાં (૨)

^૩સજળ ^૪જળધર જળની ધારા;

લવિક ^૫કળાકર આનંદ કારા;

વિમળ ^૬જીવન મળી ગયું—વિમળાં (૩)

વિમળ ^૭સોવન ^૮વાન ગાને,

વિમળ તાને વિમળ ધ્યાને;

અચળ વિમળ ^૯પદ લળી ગયું—વિમળાં (૪)

અકળ ^{૧૦}કળાધર ! જિનજી ! જોજો,

અમી નજરથી અમર કરજો,

ચિત્તચક્રેર જ્યાં હળી ગયું—વિમળાં (૫)

૧ જે બાજુ ધાર અને છંડે અણીવાળું હથિયાર.

૨ સેના. ૩ જળ સહિત—જળથી પરિપૂર્ણ. ૪ મેઘ.

૫ મોર. ૬ જીવન=પાણી યા જીંદગી. ૭ કંચનવર્ણી.

૮ શરીર. ૯ મુક્તિપદ. ૧૦ ચંદ્ર તથા કળી ન શકાય

તેવી કળાઓને ધારણ કરનાર.

નેમિ-લાવણ્ય-પય વિમળ શરણે,
વિમળ જિનના વિમળ ચરણે;

દક્ષ શિશુ શિર લળી ગયું-વિમળ૦ (૬)

૧૪. શ્રી અનન્તજિન-સ્તવનમ્.

(મૈં અરજ કરું શિર નામી, પ્રભુ કર જોડ-
જોડ જોડ-એ રાહ.)

મૈં વંદુ અનંત ગુણ ધામી,
શિર કર જોડ જોડ જોડ;
મૈં નમન કરું જગસ્વામી,
પુર મન ^૧કોડ કોડ કોડ-(અંચલી.)
નયરી અયોધ્યા સ્વામી,
સિંહસેન કુલ ^૨શશિ નામી;
સુયશાસુત અંતરયામી,
અંતર ખોલ ખોલ ખોલ. મૈં૦ (૧)

દુષ્ટ વિષય વિષ વામી,
 ૧ અષ્ટકર્મ રિપુ-દલ-દામી;
 ભવકષ્ટ હુરો અમ સ્વામી,
 માનસ ઘોલ ઘોલ ઘોલ. મૈં (૨)
 અનંત જ્ઞાન દર્શન ધામી,
 અનંત ૨ ચરણગુણ-અભિરામી;
 સાદિ અનંત પદ ગામી,
 જસ નહિ ૩ તોલ તોલ તોલ. મૈં (૩)
 પાર ન પાવે ૪ સુરગુરુ સ્વામી,
 જિનગુન રત્નાકર નામી;
 દિનદયાલ આતમરામી,
 રંગ રસ ઢોલ ઢોલ ઢોલ. મૈં (૪)

૧ આઠ પ્રકારના કર્મશત્રુના સૈન્યનું દમન કરનાર
 ૨ ચારિત્ર. ૩ કિંમત. ૪ બૃહસ્પતિ સર્વજ્ઞ થ
 કેવલી ભગવંત.

આપ હુએ શિવ વિશ્રામી,
 હમ રહે સંસારકે 'બ્રામી;
 મહેર કર કે દે દો સ્વામી,
 રશિવ વન મોલ મોલ મોલ. મૈં (૫)
 નેમિ-લાવણ્ય સેવા કામી,
 દક્ષ શિશુ કા સ્વામી નામી;
 મૈં પાવું સદા નિષ્કામી,
 જિન ઊરંગરોલ રોલ રોલ. મૈં (૬)

૧૫. શ્રી ધર્મનાથ-જિનસ્તવનમ્.

[વાલું વતન આ વાલું વતન...એ રાગ.]

સાયું શરણુ જિન-૪ધર્મ શરણુ,
 સાયું સાયું છે ધર્મ શરણુ. (અંચલી)
 અહિંસા સંયમ તપ આચરણે;
 આવી દેવો નમે જેનાં ચરણુ. સાયું ૦ ૧

૧ ભ્રમણુ કરનાર. ૨ મોક્ષ. ૩ અત્યંત આનંદ.
 ૪ જૈન ધર્મનું શરણુ અથવા ધર્મનાથ ભગવતાનું શરણુ.

ભરદરિયે જિમ બહાણુ શરણુ તિમ,
 ધર્મ જિણુંદ ભજ તારણુતરણુ. સાચું ૦ ૨
 ૧ ચરણુ—૨ કરણુ—ગુણુ—ગણુનું કારણુ.
 વારણુ લાખ ચોરાશી—બ્રમણુ. સાચું ૦ ૩
 દાન શીયળ તપ ભાવના ભેદે.
 ૩ ચઉવિહુ ધર્મ કહે કર્મ હુરણુ. સાચું ૦ ૪
 ૪ ધર્માદિક ૫ વટ—ભાવ પ્રકાશક,
 ભાનુ—નંદન ૬ ભજ ૭ ચાર ૮ ચરણુ. સાચું ૦ ૫
 ૯ ધર્મ—ધુરંધર નેમિ—લાવણુચથી,
 દક્ષ જનોનું ટળે જન્મ મરણુ સાચું ૦ ૬

૧ ચરણુ સીતરી. ૨ કરણુ સીતરી. ૩ ચાર
 પ્રકારે. ૪ ધર્માસ્તિકાય અધર્માસ્તિકાય—વિગેરે. ૫ છ
 ભાવો. ૬ ભાનુરાજના પુત્ર. ૭ સુંદર અથવા પવિત્ર.
 ૮ ચારિત્ર અથવા પાદ. ૯ ધર્મની ધુરાને ધારણુ
 કરનારા અર્થાત્ ધર્મની પ્રભાવના કરવામાં ધુરંધર
 કૃતાં વિચક્ષણુ.

૧૬. શ્રીશાંતિજિન સ્તવનમ્.

(તુમ્હીને મુજકો પ્રેમ શીખાયા—એ રાહ.)

(રાગ—ભીમપદ્માસ)

શાંતિદાયક શાંતિ જિનરાયા,
 તોરે ગુણગુણ ગંગમેં ન્હાયા;
 જેથી કરી મેં નિર્મળ કાયા,
 હર્ષ ભરાયા, જન્મ સુહાયા;
 આનંદ આજ અપાર—જિનજી !—
 આનંદ આજ અપાર. શાંતિદાયક૦ (૧)

દુઃખ દોહગને દૂર ભગાયા,
 નીરખી હરખી ત્રિભુવનરાયા;
 આનંદ આજ અપાર—જિનજી—
 આનંદ આજ અપાર. શાંતિદાયક૦ (૨)
 શાંતિનિકેતન શાંતિજી પાયા,
 શાંતિસુધારસ પાન કરાયા;

આનંદ આજ અપાર—જિનજી—

આનંદ આજ અપાર. શાંતિદાયક૦ (૩)

પતિત—પાવન સોવન—કાયા,

સુરપતિ સેવિત હૈં તુજ પાયા;

આનંદ આજ અપાર—જિનજી—

આનંદ આજ અપાર. શાંતિદાયક૦ (૪)

વિશ્વસેનનૃપ અચિરા જાયા,

નેમિ—લાવાણ્ય સેવકે ગાયા,

દક્ષવિજય જયકાર—જિનજી—

દક્ષવિજય જયકાર. શાંતિદાયક૦ (૫)

૧૭. શ્રી કુંથુનાથ જિનસ્તવનમ્.

(વાસુપૂજ્ય વિકાસી, ચંપાના વાસી, પૂરો

અમારી આશ—એ રાહ.)

કુંથુનાથજી ખ્યારા, પ્રાણ આધારા,

તારો ભવોદધિ પા....ર.

૧સૂરસુત ૨સહારા, સુરમનોહારા,
 સ્વામી અમારા, પાપ ૩અમાપ સંહા....૨.(ટેક.)
 હસ્તિનાપુરના ૪નામી સ્વામી,
 ૫શ્રીનંદન શ્રી....કા....૨;
 ૬મહીમાંહિ મહિમા મહા તારો,
 તારો તારણુહા....૨—
 સંસાર—સાગર ખારા, દુઃખલંડારા, નિજગુણુહારા
 પામર પાર ઉતાર. કુંથુનાથજી ૦ (૧)
 ૭ખટખંડ સાધી થયા છટ્ટા ૮ચક્કી,
 નવનિધિ ઋદ્ધિ અપા....૨;
 ૯અભયંતર ખટ કર્મારિ મારી,
 ખટપટ છોડી અસા....૨—

૧ સૂર રાજના પુત્ર. ૨ આશ્રય—આધાર. ૩ ધણાં—
 અગણીત. ૪ નામાંકિત—પ્રસિદ્ધ. ૫ શ્રીદેવીના સુપુત્ર.
 ૬ પૃથ્વી મંડળમાં ૭ છ ખંડ પૃથ્વી. ૮ ચક્રવર્તિ. ૯
 કામ ક્રોધાદિક આંતરિક છ શત્રુઓને જીતીને.

સત્તરમા જિન ધારા, સત્તર પ્રકારા, સંયમ સારા,
જાણી અધિર સંસાર. કુંથુનાથજીં (૨)

^૧કેવળ-કમલા-વિમલા પામી,

થાપી તીરથ હિતકા....૨—

ધર્મચક્રવર્તિ થઇ નામી,

તાર્યાં કેઇ નરના....૨—

અજલંછન ધારા, ^૨અજપદકારા, ^૩કર્મરજહારા,
કાજ અમારાં સાર. કુંથુનાથજીં (૩)

કાલ અનાદિની પ્રીતિ વિસારી,

કીધો તેં ^૪શિવવધૂ ખ્યા....૨;

સેવક લાખ ^૫ચોરાશીમાં રઝળ્યો,

પામ્યો દુઃખ અપા....૨—

૧ નિર્મળ કેવળજ્ઞાનરૂપી લક્ષ્મી. ૨ મોક્ષ પદને
આપનારા. ૩ કર્મરૂપી કર્તરને દૂર કરનારા. ૪ મુક્તિ-
રૂપી સ્ત્રી. ૫ ચોરાશી લાખ યોનિમાં.

ચાર ^૧ચોર પ્રચારા, ^૨ચંડ આચારા, જિહ્વાં
અવિચારા, ^૩રત્નત્રયી હરનાર. કુંથુનાથજી૦(૪)

ભક્તવત્સલ ભગવંત કહાવો,
આવો અમા....રી ^૪વા....ર,

નેમિ-લાવણ્ય પદ ^૫પંકજ ભુંગની,

અરજી દિલમાં ધા....ર—

સેવક સંકટહારા ! મંગલકારા ! પાયક પ્યારા !
દક્ષ જીવન ઉદ્ધાર. કુંથુનાથજી૦ (૫)

૧૮. શ્રી અરનાથ જિનસ્તવનમ્.

[રાગ ભૈરવી, તાલ ત્રિતાલ]

{કૃષ્ણ કરે તે ઠીક કરે છે, તું મૂરખ શું શોચ કરે ?}
{યા—આપ અવિચલ નામી છે...ઈત્યાદિ રાહ.}

અરજી અરજિનજી મારી,

ધારી ઉરે ભવ પાર કરો;

૧ ક્રોધ—માન માયા—લોભરૂપ ચાર ચોરટાઓ. ૨ ઉગ્ર
સ્વભાવવાળા. ૩ સમ્યગ્જ્ઞાન-દર્શન-ચારિત્રરૂપ ત્રણ રત્ન.
૪ અમારા રક્ષણાર્થે. ૫ ચરણરૂપી કમળના ભમરાની.

ગરજ હું છું જિનજ તારો,
દાસ સદાનો નેહુ ધરો. અરજી (૧)

કાણી છે નૌકા ^૧સુકાની વિનાની,
ભર દરિયે તે કેમ તરે ?

જન્મ જરા મરણાદિ નદીઓ,
જેમાં નિરંતર વહેતી અરે. અરજી (૨)

આધિ ઉપાધિ વ્યાધિ તરંગો,
^૨જીવન શ્રેણીનો ક્ષોભ કરે;

કાલ મહામચ્છ મુખ ^૩વિદારી,
જીવનાં જીવનો ઝડપ કરે. અરજી (૩)

ક્રોધ માન માયા લોભ કપાયો,
ચોરી કસાઈનું કામ કરે;

નિર્મળ ચેતન ભાવ હણીને,
જ્ઞાનાદિ આતમ ^૪હેમ હરે. અરજી (૫)

^૧ નાવિક—ખલાસી. ^૨ જીલ્લીના સમૂહને તથા
પાણીના પ્રવાહને. ^૩ ફાડી. ^૪ સોનું.

રાગ દેષાદિક ઝેરી સર્પો,

અહુનિંશ જીહ્વા ડંખે ખરે;

ભીષણ ઉંડા મોહ વમળમાં,

ચક્રોળે ચડી નૌકા અરે. અરજી (૫)

સુદર્શન નંદન ! સુંદર દર્શન,

તારું સુદર્શનચક્ર પરે;

સંકટ સઘળાં દૂર કરીને,

કર્મ ^૧કટક ચક્રચૂર કરે. અરજી (૬)

દિનખંધુ લવસિંધુ-તારક,

ચતુર સુકાની ! મહેર કરો;

નેમિ-લાવણ્ય સેવક દક્ષિણી,

કુખતી નૌકા કિનારે કરો. અરજી (૭)

૧૯. શ્રી મદલીજિન સ્તવનમ્.

(મેરે મૌલા ખુલાલો મદીને મુઝે-એ રાગ)

મદલી નાથ ! અનાથ સનાથ કરો,

આપી સાથ દિનાનાથ દુઃખ હરો. (અંચલી)

શેર—

ભૂપ કુંભ કુલે ^૧ચંદની, રાણી પ્રભાવતી ^૨નંદની;
મિથિલા તણી ^૩સંજીવની, ભવરોગની નિકંદની—
આધિ વ્યાધિ ઉપાધિથી મુક્ત કરો. મહત્તીં ૧

શેર—

મહત્તીં ^૪કુસુમ સમ મહેંકતી, વિસ્તારતાને પામતી;
કીર્તિલતા તુજ સોહતી, સુરવહતીસી જગ મોહતી—
વહતી કર્મ તરૂ તણી દૂર હરો. મહત્તીં (૨)
શુભ કુંભ લાંછન શોભતું, તુજ પાદ પદ્મે થોભતું;
મંગલ કલશ સમ આપતું; કલ્યાણ મંગલ આપતું—
મને ભવસમુદ્રથી પાર કરો. મહત્તીં (૩)

શેર—

નિત અન્નથી સોના તણી, પુતળી ભરી વિરતિ લણી;
ષટ મિત્રને યુગવી હણી, કુમતિ તણી શ્રેણી ઘણી—
કરી મહેર મહા મોહમલ્લ હરો. મહત્તીં (૪)

૧ કુંભરાજના કુળને પ્રકાશિત કરવામાં ચંદ્રજ્યોત્સના સમાન. ૨ પુત્રી. ૩ જીવન સમર્પી વિદ્યા યા ઔષધિ. ૪ અત્યંત સુગંધી મધ્વી જાતિના પુષ્પની જેમ.

૯૦

શેર—

ચારિત્ર કેવલ એક દિવસે, અચરીજ જે જગમાં દિસે;
માગસર સુદિ અગીઆરસે, તુજ જન્મથી જગ ઉદ્દસે
નેમિ-લાવણ્ય-દક્ષની રક્ષા કરો. મહતીં (૫)

૨૦. શ્રીભૃગુકચ્છ-ભૂષણ-

શ્રી મુનિસુવ્રત-જિનસ્તવનમ.

(રાગ—કાલી કમલી વાલે તુમપે લાખો સલામ.)

મુનિ—સુવ્રત સ્વામી વિભુને, ભાવે વંદન,
વિભુને ભાવે વંદન. (અંચલી)

ભૂપ સુમિત્ર કુલ ચંદ્ર સહારા

પદ્માનંદન સુરમનોહારા;

રાજઅહી શણુગાર, વિભુને ભાવે વંદન. મુનિં ૧

મુનિપુંગવમાં સુવ્રતધારી,

મુનિસુવ્રતજિન જગહિતકારી;

અનંત ચરણાગાર, વિભુને ભાવે વંદન. મુનિં ૨

૧ અનંતચારિત્રના ગૃહસમાન, અર્થાત્ અનંત
ચારિત્રવ્રતને ધારણ કરનારા.

ભૃગુપુર-ભૂષણ પ્રણમી પાયા,
ગણધર ગૌતમસ્વામીએ ગાયા;

જગ ચિંતામણીકાર, વિભુને ભાવે વંદન. મુનિ૦ ૩
૧ નૂતન જલધર સમ તનુકાંતિ,

અર્પે નિર્મળ જીવન શાંતિ;

ભવ સંતાપ નિવાર, વિભુને ભાવે વંદન. મુનિ૦ ૪

નેમિ-લાવણ્ય પુણ્ય પસાચે,

સુવ્રત-દર્શન કરી હરખાચે;

દક્ષ શિશુ શિવકાર, વિભુને ભાવે વંદન. મુનિ૦ ૫

૨૧. શ્રી નેમિજિન સ્તવનમ્

(નદી કીનારે બેઠકે આવો.....એ રાગ)

નમી નમીને નમિજિન ધ્યાવો,

માનવ ભવ ફલ પાવો;

મન વચ કાયા એક કરી ને,

પલ પલ દિલ જિન લાવો. નમી૦ (૧)

૧ નવીન મેઘસમાન શરીરની કાંતિવાળા, અર્થાત્
શ્યામવર્ણવાળા.

ભક્તિ-^૧મયૂરી રંગે સંગે,
કર્મ-ભુજંગ^૨ લગાવે;

કલ્પતરુ સમ નમિજિન નમીને,
મન વંછિત ખુબ પાવે. નમી૦ (૨)

ચંદ્ર-ચક્રેર દિવાકર-ચક્રવા,
ચાતક-મેઘ સમ ધ્યાવે;
નીરખીર પરે એકમેક થઈ ને,
જ્યોતિ શું જ્યોતિ મિલાવે. નમી૦ (૩)

નમિ^૩-ગુણ-નંદન વનમાં વીચરી,
ચિત્ત-સમાધિ જગાવે;
કેવલ-કમલા-વિમલા કલિતા^૪,
મુક્તિ લીલા સુખ પાવે. નમી૦ (૪)

વપ્રામાત તાત વિજય જસ,
જગત તાત વધાવે;
નેમિ-લાવણ્ય ચરણોપાસક,
દક્ષ કહે ગુણ ગાવે. નમી૦ (૫)

૧ ઢેલ-મેરડી. ૨ કર્મરૂપી સર્પ. ૩ નમિજિનના
ગુણરૂપી નંદનવનમાં. ૪ નિર્મળ કેવળજ્ઞાનલક્ષ્મી સહિત.

૨૨. શ્રી નેમિજિન સ્તવનમ્.

(૨ખીયા બંધાવો લૈયા, શ્રાવણુ આ...યા...રે—એ રાગ)

ભવિયા ^૧ભવાબ્ધિ—^૨નૈયા, તારક પા....યા....રે

તારક પા....યા....રે, તારક પા....યા....રે

ભવિયા૦ (ટેક)

શિવાદેવીના જાયા, નેમિ જિણુંદ રાયા;

સમુદ્ર—^૩કુલ સુહૈયા....તારક પા....યા....રે.

ભવિયા૦ (૧)

પશુઓને ઉગારી, તજી રાજીલ નારી;

ગિરનારે જઈ રહીયા....તારક પા....યા....રે.

ભવિયા૦ (૨)

જિહાં સંજમ લીયા, કેવલ મોક્ષ પાયા;

ત્રૈણ કલ્યાણુક ગૈયા....તારક પા....યા....રે.

ભવિયા૦ (૩)

૧ મંસાર સમુદ્ર તરવાની. ૨ નૌકા સમાન. ૩ સમુદ્રવિજય રાજાનું કુળ, અથવા મંસાર સાગરનો કાંઠો.

શંખ લંછન ધારી, બાળથી બ્રહ્મચારી;
પૂજી સુધારો જૈયા....તારક પા....યા....રે.
ભવિયાં (૪)

નેમિ લાવણ્ય ધામી, પુણ્ય ઉદયે પામી;
દક્ષ ^૧સુકાની ^૨સૈયા....તારક પા....યા....રે.
ભવિયાં (૫)

૨૩ સ્થંભન મંડન—

શ્રી પાર્શ્વજિન સ્તવનમ્.

(મેરે મૌલા બુલાવો મદીને મુઝે—એ રાગ.)

વામા—નંદનને ભવિ ભાવે ભજી,

પૂજો થંભણુ પાસને પાપ તજી. (ટેક)

શેર—

મૂર્તિ અનુપમ શાંતિકારી, જે સદા મંગલ કરી;

સંસાર સાગર તારનારી, તરણ તરણ તે ^૩તરી.

સેવો શાન્તસુધારસ પાન કરી. વામાં ૧

ધરણેંદ્ર દેવે ભાવથી, પાતાલ પતિએ પ્રેમથી;
સૌધર્મ ઈંદ્રે દીલથી, પૂજા પ્રતિમા માનથી.

લાખો વર્ષો સુધી મન નેહુ ધરી. વામા૦ ૨
રામ લક્ષ્મણ ધ્યાવતા, બસેં ઓંગાણી દિનો થતા;
૧લંકાબિંધને થંભાવતા, સીતા સતીને પાવતા.

જેઓ સ્થંભન પાર્શ્વ એ નામ કરી. વામા૦ ૩
અભયદેવ^૨ સૂરીસરા, ધરણેંદ્રની વાણી સુણી;
૩જયતિહુઅણુથી થુણી, નિજ કુષ્ઠ^૪વ્યાધિને હુણી.

દેવ દર્શનથી દિવ્ય દેહુ ધરી. વામા૦ ૪
નાગાણુને નિજ સિદ્ધિ સાધી, કેટીવેધી રસ તણી;
જે મૂર્તિના આલંબને, કેટી ગયા મુક્તિ ભણી.

નેમિ લાવણ્ય દક્ષની મોક્ષકરી. વામા૦ ૫

૧ લંકાના સમુદ્રને. ૨ નવાંગી ટીકાકાર શ્રીઅભય-
દેવસૂરીશ્વરજીએ, ૩ “ જય તિહુયણ વરકપ્પરુક્ષ જિણ
ધજંતરિ ”...ઈત્યાદિ સ્તોત્ર રચી સ્તુતિ કરી.
૪ કેાઠ રોગને.

૨૪. શ્રી મહાવીર જિન સ્તવનમ્.

(છોટી બડી ગૌઆરે, ચરાવે પેલા કાનજી-એ રાગ

મહાવીર સ્વામીરે, ભાવથી કરું વંદના
ભાવથી કરું વંદના, ભાવથી કરું વંદના-

મહાવીર૦ (ટેક

ત્રિશલાનંદન પાપ નિકંદન,

વદન પુનમચંદ-ભાવથી૦ મહા૦ :

જગ જન રંજન તુંહિ નિરંજન,

દર્શન નયનાનંદ-ભાવથી૦ મહા૦ :

લોક અલોક પ્રકાશક લાયક,

કેવલ નાણુ ^૧દિણુંદ-ભાવથી૦ મહા૦ :

ભવ્ય-કમલ-વન-ખોધક તારી,

જીવન જ્યોત અમંદ-ભાવથી૦ મહા૦ :

શાસનનાયક શિવસુખદાયક,

પાયક સેવક ^૨વૃંદ-ભાવથી૦ મહા૦ :

તરણુ તારણુ ભવદુઃખવારણુ,

કારણુ શિવતરુ કંદ-ભાવથીં મહાં ૬

૧ ગુણુરયાણુ ૨ રયાણાયર ધ્યાવું,

વર્ધમાનજિણુંદ-ભાવથીં મહાં ૭

નેમિસૂરીશ્વર પદ્મપ્રભાકર,^૩

સૂરિ લાવાણુય ૪ મુણિંદ-ભાવથીં મહાં ૮

૫ તસ પદ્મપંકજ દક્ષ ૬ ભ્રમરનાં,

કાપો ભવભવ કંદ-ભાવથીં મહાં ૯

સ્તવન ચોવીશીનો કળશ.

(હરિગીત ૭ંદ)

તપગચ્છ^૭ગગને^૮ગગનમણિ સૂરિ-ચક્રવર્તિ જગશુર,

શ્રીમદ્વિજયનેમિસૂરીશ્વર-^૯પદ્મનંદન સુરતરુ;

૧. ગુણુરૂપી રત્નના. ૨. સમુદ્ર. ૩. સૂર્ય. ૪.

મુનીન્દ્ર. ૫ તેમના ચરણકમળમાં. ૬ દક્ષરૂપ ભ્રમરના.

૭ આકાશમાં. ૮ સૂર્યસમાન. ૯ પાટરૂપી નંદનવનમાં

કદ્વતરુ સમાન.

સકલવિદ્યા—સાગર ગુરુરાજ ગુણગણ—^૧આગર,
 શ્રીમદ્વિજયલાલપ્રયસૂરિ-રાજ^૨ પદ્મજ મધુકર. ૧
 શિશુ દક્ષવિજયે એક રંગે, ચિત્ત ચંગે એ રચી,
 ચોવીશ જિનની સ્તવનમાલા, રાગ નૂતનથી શુચી;
 સરસ^૩ સુરભિ ભક્તિ^૪ કુસુમો, જિન તણા^૫ ગુણમાં ગુંથી,
 ચોમાસુ રહી થંભણપુરે, નિજ પર હિતાર્યે હેતથી. ૨
 નિખિલનિર્મલ^૬ અનલ-નિધિ-નિધિ, ચંદ્ર વિક્રમ સંવતે,
 જે^૭ વિબુધ જન મન રંજની, શુભ ભાવ સંગત રંગતે;
 નિજ કંઠમાં જે પ્રાણી એને પ્રેમથી ધારણ કરે,
 તે સંપદા સૌ પામીને ‘લવસિંધુને સહેજે તરે. ૩

॥ ઇતિ શ્રી નૂતનજિન સ્તવન—ચોવીશી

સમાપ્તા ॥

૧ ગૃહ—ધર. ૨ ચરણરૂપી કમળમાં ભરે
 સમાન. ૩ સુગંધી. ૪ ભક્તિરૂપી પુષ્પો. ૫ જિનેશ્વર
 ભગવંતની ગુણરૂપી દોરીમાં. ૬ ૧૯૯૩ ની સાલમાં.
 ૭ પંડિત અથવા દેવ. ૮ સંસાર સમુદ્રને.

૬૬

૧ કલ્યાણુક પચ્ચીશી.

(યાને ૨૪ જિનનાં ૧૨૦ કલ્યાણુક તિથિનું સ્તવન)

(પ્રીતલડી બંધાણી રે અજિત જિણુંદશું...એ રાગ)

પંચ કલ્યાણુક—વન્ત હો જિનવર! વંદના,

વિશ્વ તણા કલ્યાણ કારણ ગુણખાણ જો. (ટેક)

સુરપતિ સેવે હો, જિન ચોવીશના,

અવન જન્મ દી....ક્ષા કેવળ નિર્વાણ જો.

પંચ ૧

૧ આ સ્તવનમાં શુદ્ધ પખવાડીયાથી શરૂ થતા (ગુજરાતી) માસ પ્રમાણે કલ્યાણુકોની માસ તિથિનું વધાન છે. માટે વદ પખવાડીયાથી માસારંભ માનનાર (મારવાડી પંચાબી વગેરે) મહાનુભાવોએ જ્યાં વદ તિથિ હોય ત્યાં એક માસ આગળ વધારીને તે માસની વદ તિથિ સમજવી. જેમકે જેઠ વદ ચોથે શ્રીઋષભદેવનું અવન છે, તો ત્યાં અષાઢ વદ ચોથ સમજવી. શુદ્ધમાં સમાનતા હોવાથી તેમ કરવાની જરૂર નથી.

અયવન જોઠ-વહ હો, ચોથે જાણીએ,
જન્મ સંજમ વહ આઠમે ફાગણ જાણુ જો;
કેવળ મહા હો, વહ અગીયારસે;
પોષ વહ તેરસે સ્વપ્નજિણુંદ નિર્વાણુ જો.
પંચ ૨

અયવન વૈશાખ-શુદ્ધ હો, તેરસે જાણીએ,
મહા શુદ્ધ આઠમ-નોમે જન્મ-ચારિત્ર જો;
કેવળ પોષ હો, શુદ્ધ અગીયારસે,
અનિતજિનેશ્વર મોક્ષ પાંચમે શુદ્ધ ચૈત્ર જો.
પંચ ૩

અયવન ફાગણ-શુદ્ધ હો, આઠમે માનીએ,
૧ સહ શુદ્ધ ચૌદશ પુનમે જન્મ ચારિત્ર જો;
કેવળ આસો હો, વહની પાંચમે,
સંભવજિન નિર્વાણુ શુદ્ધ પાંચમે ચૈત્ર જો.
પંચ ૪

વૈશાખ શુદ્ધ-ચોથે હો, અભિનંદન વ્યવ્યા,
 મહા શુદ્ધ બીજને ખારશે જન્મ ચરિત જો;
 કેવળ શુદ્ધ હો, પોષની ચૌદશે,
 શુદ્ધ વૈશાખની આઠમે મુક્તિ પવિત્ર જો.
 પંચમ ૫

અવન શ્રાવણ-શુદ્ધ હો, બીજે જાણીએ
 જન્મ સંજમ વૈશાખ શુદ્ધ આઠમ નોમ જો;
 કેવળ ચૈત્રી હો, શુદ્ધ અગીઆરસે.
 સુમતિનાથ-નિર્વાણ ચૈતર શુદ્ધ નોમ જો.
 પંચમ ૬

પોષ વદ કેરી-છઠે હો, પદ્મપ્રભુ વ્યવ્યા;
 આસો વદ ખારસ-તેરસીએ^૧ જનિ-દીક્ષ જો;
 ચૈત્રી પુનમે હો, કેવળ પામીયા.
 કાર્તિક વદ એ....કાદશીએ શિવસુદ્ધ જો.
 પંચમ ૭

અયવન શ્રાવણ—વહ હો, આઠમે માનીયે

જેઠ શુદ્ધ ખારસ—તેરસે જન્મ—ચરિત ને;
મહા વહ છઠે હો, ને વળી સાતમે,

પ્રભુ સુષાન્ધિ—જ્ઞાન નિર્વાણ પવિત્ર ને.
પંચ ૮

અયવન દ્વાગણ—વહ હો, પાંચમે પામીયા

૧ સહ વહ ખારસે તેરસે જન્મ—ચરિત ને;
કેવળી હુવા હો, મહા વહ સાતમે,

શ્રાવણ વદની સાતમે ચંદ્રપ્રભુ—મુક્ત ને.
પંચ ૯

સુવિધિનાથ—મહા હો, વહ નોમે અવ્યા,

કાર્તિક વહ પાંચમે છઠે ૨ જનિ—દીક્ષા ને;
કાર્તિક શુદ્ધ હો, તીજે કેવળી,

સાદરવા શુદ્ધ નોમે લહ્યું શિવસુદ્ધ ને.
પંચ ૧૦

ચૈતર વદની છઠે હો, શ્રીશીતલ વ્યવ્યા,

પોષ વદ બારસે પામ્યા જન્મ—ચરિત્ત ને;

કેવળ વદ હો, માગસર ચૌદશે,

ચૈતર વદની બીજે મુક્તિ પવિત્ત ને.

પંચ ૧૧

ચવન વૈશાખ—વદ હો, છઠે પામીયા

મહા વદ બારસે તેરસે જન્મ ને દિક્ષા ને;

પૌષી અમાસે હો, કેવળ પામીયા

અષાઢ વદની ત્રીજે ઐયાંસ—^૧મુક્ષા ને.

પંચ ૧૨

વાસુપૂજ્યજી—જેઠ હો, શુદ્ધ નોમે વ્યવ્યા,

જન્મ સંજમ મહા—વદ ચૌદશે અમાસ ને;

કેવળ મહા હો, શુદ્ધ બીજે લહ્યું,

અષાઢ શુદ્ધની ચૌદશે મુક્તિ નિવાસ ને.

પંચ ૧૩

અયવન વૈશાખ-શુદ્ધ હો, બારસે પામીયા,
જન્મ સંજમ મહા-શુદ્ધ તીજ ચોથે થાય જો;
કેવળ શુદ્ધ હો, છઠ્ઠે પોષની
જેઠ વદ સાતમે વિમળ-મુક્તિ મનાય જો.
પંચ ૧૪

અયવન અષાઢ-વદ હો, સાતમે માનીયે,
ચૈતર વદની ચૌદશે ^૧ચરણને ^૨નાણુ જો;
જનમ વદ હો, ચૈત્રી તેરસે
ચૈતર શુદ્ધની પાંચમે અનંત-નિર્વાણુ જો.
પંચ ૧૫

અયવન વૈશાખ-શુદ્ધ હો, સાતમે પામીયા,
જન્મ સંજમ મહા શુદ્ધ તીજ તેરસે જાણુ જો;
પોષી પુનમે હો, કેવળ પામીયા,
જેઠ શુદ્ધ પાંચમે ધર્મજિણુંદ-નિર્વાણુ જો.
પંચ ૧૬

અયવન શ્રાવણ-વદ હો, સાતમે પામીયા
 વૈશાખ વદની તેરસે જન્મ-નિર્વાણ જો;
 વૈશાખ વદ હો, ચૌદશે સંયમી,
 પોષ શુદ્ધ નોમે શાંતિજિણુંદ ^૧ સુનાણુ જો.
 પંચમ ૧૭

કુંથુજિણુંદ વદ નોમે હો, આષાઠ અયવ્યા,
 ચૈત્ર વદ ચૌદશે પાંચમે જન્મ ચારિત્ર જો;
 કેવળ ચૈત્રી હો, શુદ્ધ ત્રીજે લઘું,
 ચૈતર વદની એકમે મુક્તિ પવિત્ર જો.
 પંચમ ૧૮

શુદ્ધ ક્ષાગણ-ખીજે હો, અરજિનજી અયવ્યા,
 જન્મ મોક્ષ માગ-સર શુદ્ધ દશમે સુહાય જો;
 કેવળ શુદ્ધ હો, કાર્તિક ખારસે,
 માગસર શુદ્ધ અગી..ચારસે ^૨ ચરણ ગવાય જો.
 પંચમ ૧૯

શુદ્ધ ક્ષાગણુ—ચોથે હો, મદલીજિન વ્યવ્યા,
 માગસર શુદ્ધ એકાદશી એ ત્રણ જાણુ જો;
 દીક્ષા કેવળ હો, જન્મ જગ ચિત્ર તો,
 ક્ષાગણુ શુદ્ધની ખારસે લહું નિર્વાણુ જો.
 પંચ ૦ ૨૦

સુનિસુમત—વ્યવ્યા હો, શ્રાવણી પુનમે,
 વૈશાખ વદ આઠમે નોમે જન્મ—મોક્ષ જો;
 ક્ષાગણુ શુદ્ધ હો, ખારસે સંયમી,
 મહા વદ ખારસે કેવળજ્ઞાન પ્રત્યક્ષ જો.
 પંચ ૦ ૨૧

નમિજિનેશ્વર વ્યવ્યા હો, આસો પુનમે,
 અષાઠ વદ આઠમે જન્મ અને ^૧શુક કૃષ્ણ જો;
 નવમી એ દીક્ષા હો, ^૩સહ અગીયારસે,
 શુક્લ કેવળ ને ^૪મધુ વદ દશમે નિર્વાણુ જો.
 પંચ ૦ ૨૨

૧ ચિત્ર—આશ્ચર્ય. ૨ શુક—જેઠ. ૩ માગસર. ૪
 મધુ—ચૈત્ર.

નેમિજિણુંદ વદ-આસો હો, દ્વાદશીએ ચ્યવ્યા,
 આવણુ શુદ પાં...ચમે છટ્ટે જનિ-દીકુખ જો;
 બાદ્રી અમાસે હો, કેવળ મેળવ્યું,
 અષાઠ શુદ આ....ઠમે દાવ્યું ભવદુઃખ જો.
 પંચમ ૨૩

ચવનને કેવળ થોથે હો, વદ કાગણુ તણી,
 રસહ વદ દશમ એકાદશીએ જનિ દીકુખ જો;
 આવણુ શુદ હો, આઠમે માનીએ,
 પુરિસાદાણી પાશ્વજિણુંદ શિવસુકુખ જો.
 પંચમ ૨૪

મહાવીરસ્વામીજી-^૩શુચિ હો, શુદ છટ્ટે ચ્યવ્યા,
 ચૈત્ર શુદ તેરસે જન્મ ને કાર્તિક કૃણુ જો;
 દશમે દીક્ષા હો, દશમે કેવળી,
 શુદ વૈશાખ ને આસો અમાસી નિર્વાણુ જો.
 પંચમ ૨૫

૧ જન્મ અને દીક્ષા. ૨ માગસર. ૩ શુચિ=
 અષાઠ.

કુળશ.

ધમ ચરમ જિનવર ચરમ કલ્યાણુક તણી શુભરંચણીએ,
ગયો ભાવદીપક ભરતમાંથી દ્રવ્યદીપક કીજીએ;
ધમ જાણીને રઝઝાર ગણુ—ભૂપાલ વૃંદે ભક્તિથી,
ઉઘોત કીધો રત્નની દીપમાલિકાથી રંગથી. ૧
પ્રકટી દીવાળી ત્યારથી જે આજ પણ ઉજવાય છે,
જગમાંહિ મંગલ-લક્ષ્મી-કારક વિશ્વપર્વ મનાય છે;
શાસનપતિ શ્રીવીરના જયનાદ જાપ જપાય છે,
વળી સુરભિ શુભ આનંદ-કુસુમેની બધે ફેલાય છે. ૨
તે પર્વમાં તપચ્છનાયક નેમિસૂરીશ્વર તણા;
ઉપદ્રામ્બરે અમ્બરમાણી લાવણ્યસૂરીશ્વર તણા;
શિશુ દક્ષવિજયે^૪ જલધિ—નિધિ,—નિધિ,

સોમ વિક્રમ ૧૯૯૪ સંવતે,
રચી પચ્ચીશી કલ્યાણુકેની પુણ્યક્ષેત્રે સુરતે. ૩

॥ ઇતિ કલ્યાણુક પચ્ચીશી સમાપ્તા ॥

૧ રાત્રિએ. ૨ અઠાર ગણુરાજવીઓએ. ૩ પદ-
રૂપ આકાશમાં સૂર્યસમાન. ૪ ૧૯૯૪ની સાલમાં.

વિષયાનુક્રમણિકા.

નંબર	વિષય	રાગ	પાનું
૧	શ્રી વિજયનેમિસૂરીશાષ્ટકમ્. શાર્દૂલવિકીરિત છંદ. ૩-૫		
૨	આમુખ		૬-૮
૩	પ્રસ્તાવના		૯-૨૪
૪	પ્રકાશકીય નિવેદન		૨૫-૨૮
૫	સામાન્ય જિનસ્તવન. તું રામ ભજન પ્રાની...૨૯		
૬	શ્રી વીરજિન ,, દુનિયા રંગરંગિલી બાબા...૩૦		
૭	શ્રી નેમિજિન ,, સુની પડી રે સિતાર...૩૨		
૧	સ્તુતિ ચતુર્વિંશિકા શિખરિણી છંદ...૧થી૧૦		
૨	વિધિ સહિત-ચૈત્યવંદન ...૧૧ થી ૧૮		
૩	શ્રીનૂતનજિન સ્તવનમાલા ...૧૯ થી ૫૩		
૧	સામાન્ય-જિન-સ્તવન. એક સહારા તેરા...૧૯		
૨	,, ,, આયા દાર તુમ્હારે,...૨૦		
૩	શ્રી પાર્શ્વનાથ ,, બન ચલે રામ રધુરાર્ધ...૨૧		
૪	શ્રી નેમિનાથ ,, રામસે કાઈ મિલાદે...૨૨		
૫	સામાન્ય જિન ,, મેં તો આરતિ ઉતારું...૨૪		

નંબર	વિષય	રાખ	પાનું
૬	સામાન્ય જિન સ્તવન. બન્દે ! નાવકા લંગર...	૨૫	
૭	શ્રી ચંદ્રપ્રભુ ,, યમન કલ્યાણ; તાલ-ત્રિતાલ...	૨૬	
૮	શ્રી જિનપૂજના-પદ્યમ્. મીઠા લાગ્યા તે...	૨૬	
૯	શ્રી પાર્શ્વનાથ સ્તવન. ,, ,, ...	૨૬	
૧૦	શ્રી મહાવીર જિન,, લેશો નિશાચા પરણેલસ્ના...	૨૭	
૧૧	સામાન્ય-જિન ,, કાન્હા સખકા મોહો...	૩૧	
૧૨	,, ,, ,, તું મેરી મૈયા ...	૩૧	
૧૩	શ્રી નવપદજીનું સ્તવન. ગોકુલકે-વીર જપો...	૩૨	
૧૪	શ્રી સિદ્ધચક્રજીનું ,, રખિયા બંધાવો ભૈયા,...	૩૩	
૧૫	સામાન્ય જિન,, જવાદેજવાદેકિનારે કિનારે...	૩૪	
૧૬	,, ,, જન્મ લીયા તો જીલે બંદે...	૩૬	
૧૭	શ્રી મહાવીર જિન ,, ,, ...	૩૭	
૧૮	સામાન્ય જિન ,, ચોરતે ચોરતે ચારે બાજુ ચોર...	૩૯	
૧૯	શ્રી સિદ્ધિગિરિ ,, બહાલા વીર જીનેશ્વર...	૪૦	
૨૦	,, ,, તુમ્હોને મુજકા પ્રેમ શિખાયા...	૪૨	
૨૧	શ્રી આદિજિન ,, જનારા જાય છે તું ક્યાં...	૪૩	
૨૨	શ્રી ઝગડીયા તીર્થનું ,, બચપનકા યાદ આયા...	૪૫	
૨૩	,, ,, કાલી કમલી વાલે...	૪૬	

નંબર	વિષય	સાથ	પાનું
૨૪	શ્રી કાવીતીર્થનું સ્તવન. સર શ્રીરોશીકી તમચા...	૪૮	
૨૫	જવાલમંડન આદિજિન,, પ્રભુ આપ અવિચલ...	૫૧	
૨૬	શ્રી સ્થંભન પ્રાર્થનાથ,, નાગરવેલીઓ રોપાવ...	૫૩	
૪	શ્રી નૂતન જિનસ્તવન ચોવીશી	૫૪-૬૮	
	ચંગલાચરણ	હરિગીત છંદ	૫૪
૧	શ્રી આદિનાથ જિનસ્તવન. ગઝલ...	૫૫	
૨	શ્રી અજિતનાથ,, પૂછે મને તો હું કહું,...	૫૭	
૩	શ્રી સંભવનાથ,, નાગર વેલીઓ રોપાવ...	૫૮	
૪	શ્રી અભિનંદન,, જેવી કરે છે કરણી.....	૬૦	
૫	શ્રી સુમતિનાથ,, જાઓ જાઓ એ મેરે સાધુ...	૬૧	
૬	શ્રી પદ્મપ્રભસ્વામી,, બાબા મનકી આંખેં...	૬૩	
૭	શ્રી સુપાર્થનાથ,, હૃદયમાં સ્નેહ સાચો ત્યાં...	૬૬	
૮	શ્રી ચંદ્રપ્રભસ્વામી,, મૈં બનકી ચીડિયાં બનકે...	૬૭	
૯	શ્રી સુવિધિનાથ,, પૂજારી મોરે મંદીરમેં...	૬૯	
૧૦	શ્રી શીતલનાથ,, વાલમ આય વસો મોરે...	૭૧	
૧૧	શ્રી શ્રેયાંસનાથ,, ઝટ જાઓ ચંદન હાર...	૭૩	
૧૨	શ્રી વાસુપૂજ્ય,, મથુરમાં ખેલ ખેલી આવ્યા...	૭૪	

નંબર	વિષય	રાગ	પાનું
૧૩	શ્રીવિમલનાથ સ્તવન. ખુલખુલ અમારું ઉડી...		૭૬
૧૪	શ્રી અનન્તનાથ ,, મૈ અરજ કરું શિર નામી...		૭૮
૧૫	શ્રી ધર્મનાથ ,, જહાલું વતન આ જહાલું...		૮૦
૧૬	શ્રી શાંતિનાથ ,, તુમહીને મુજકા પ્રેમ...		૮૨
૧૭	શ્રી કુંથુનાથ ,, વાસુ પૂજ્ય વિકાસી અંપાના...		૮૩
૧૮	શ્રી અરનાથ ,, રાગ ભૈરવી. તાલ-ત્રિતાલ...		૮૬
૧૯	શ્રી મહાલીનાથ ,, મેરે મૌલા ખુલાલો મદીને...		૮૮
૨૦	શ્રી મુનિસુવ્રત ,, કાલી કમલી વાલે તુમપે...		૯૦
૨૧	શ્રી નમિનાથ ,, નદી કીનારે બૈકકે આવો...		૯૧
૨૨	શ્રી નેમિનાથ ,, રખીયા બંધાવો ભૈયા...		૯૩
૨૩	શ્રી પ્રાર્શ્વનાથ ,, મેરે મૌલા ખુલાલો મદીને...		૯૪
૨૪	શ્રી મહાવીરસ્વામી ,, છોટી બડી ગૌઆરે...		૯૬
૨૫	ચોવીશીનો કળશ. હરિગીત છંદ		...૯૭
૫.	કલ્યાણકૃપચ્ચીશી (યાને ૨૪ જિનનાં ૧૨૦ કલ્યાણકૃપ તિથિનું સ્તવન) વિષયાનુક્રમણિકા.	રાગ-પ્રીતલડી બંધાણી રે અનિત નિણુંદશું. ૯૯ થી ૧૦૮ ૧૦૯ થી ૧૧૨	

